

31089

వ్రతిదినము ప్రకటింపబడును.

Vol. 10.

జెన్నవట్టణము 1923 వ సం॥ ఏప్రిల్ నెల 27-వ తేది శుక్రవారము

No. 23

సంపుటము ౧౦

రూపి రోడ్దారి నామ సంవత్సరము, వైశాఖమాస శుద్ధ ఏకాదశి ౧౧.

సంచిక ౨౩

అమృతాంజనము అన్ని నోవ్వులకు మంచిమందు

అమృతాంజనము గాయము వుండకు

ఘనమయినమందు

చక్కనిడబ్బీతో సహా సీసా 1-కిరూ. 0-10-0 ప్రతియింటనుండదగినది

అమృతాంజనము లోకప్రసిద్ధిని బడసియున్నది. అమృతాంజనము అన్ని నోవ్వులకు సిద్ధామృతము. అమృతాంజనము అమృతశబ్దమాదినిగల మాయమందుగాద కలుమందులవలన మోసముగలుగును. కంచభావచీటిని చూచికొనిన మోసముగలుగుదులమృతంజనపు జగత్ప్రఖ్యాతవలన జేశమునందంతటను వెలసిగతి

అమృతాంజనము డిపో, బొంబాయి, లేక నెం. 7 శంబు శెట్టి వీధి, మదరాసు.

పంచాంగము సహాగల శ్రాత్తడేరీలు
శ్రాత్తడేరీలమునుండి శ్రాత్తడేరీలమునుండి అంగ, అరక
తెనుగు భావలలోని డేరీలు ఇనాముగా యివ్వబడును.
ఒక అకాష్టాంశతో సహా బాలువార్తాంతరము.
మేనేజరు, ఆంధ్రా ఆయుర్వేదాధిక ఫర్మసి,
185 హంటురోడ్డు, మద్రాసు.

కలవడినది! (శ్రాత్తడేరీలమునుండి)

బల్లారి ధర్మవరం. కృష్ణమాచార్యుల

రోషనారాళివాజి

అను నాటకము వెలరు 1-0-0

వలయువారు బల్లారి, రమావిలాస ప్రెస్సునకు
ప్రాయసగును.

THE BENGAL COTTON WOOLEN AND
MILL LTD.,

Wanted agents to sell shares of the
above company which commenced business
in grand style and guarantee 20 per cent
dividend in the first year. For Prospectus
and particulars please apply to Roy Dutts
and Co.

172,

CALCUTTA

చాటుపద్యమణిమంజరి.

ద్వితీయభాగము

కలక్కు 1-6-0. గ్లాస్ పేజర్ ప్రతి రూ 1-10-0.

మూన్నాళ్లముచ్చట - వెల 0-4-0.

అడ్రాసు: మణిమంజరి మేనేజరు,

(142) తిరువల్లిక్కోనే, మద్రాసు.

అడుసువుండమందు

వానకాలములందు, శాలివేల్ల వధ్య
అడుసువుండమందు, ఈ జెనరము చాల శ్రేష్ఠ
శ్రీలక్ష్మణుడు పయోగకరము. ఇంకను ఈ
చుట్టల, గ్రహములు, రీతి, గజ్జ, యి
నిగర్తయగును. బుడ్డి 1-కి 0-8-0. ఈ
408 కనరపు, ఏజన్సీ పా

ప్రత్యేకత్వము పురుషులకు రూ. 3, 2, 1, 0-8-0. స్త్రీలకు 2, 1, 0-8-0 స్త్రీలకు ప్రత్యేకస్థలము ఏర్పాటు చేయబడును.
టిక్కెట్లు: మద్రాసు టంకశాలవీధి నెం 509 రు భవనమును ప్రతిరోజు దొరుకును.
సదరు విలాసమునందే తెలిపిన స్థలములు రిజర్వచేయబడును. ప్రొఫెసరు జి. జి. బర్చే, ఆర్గనైజరు.

కడపటి ప్రదర్శనములు

ఇకను ప్రదర్శనములు ప్రండపు 4.5-28 తేది రంగునుకు బహుళజేరుదురు.
28 తేది శనివారము సాయంత్రం 6 గం 30 నిమిషములకును
29 తేది ఆదివారము సాయంత్రము 6 గం 30 నిమిషములకు
ఆర్కీనియను వీధిలోనున్న గోక్షేహాలులో
మాస్టర్ మన్ హర్ బర్చే

అను 10 సం॥రముల బాలుడు ప్రాకృత్యుడు జేశముల, వివిధ రకముల,
సంగీత వాయిద్యములపై వాయిద్యమును. హిందీ, గుజరాతీ, అరబీ, తెలుగు
పాటలు కూడ పాడును. తప్పక చూడకగిడి.

శ్రీ కృష్ణప్రార్థన కూడ ధరించి, మురళిని వాయిద్యమును, అగ్ని
సహోదరి సర్వదాబాయి మిక్కిలి మనోహరముగా పాడును

ఆయుర్వేద భాస్కర సి. టి. సుబ్రహ్మణ్య పండితులవారి

ధర్మ

సిద్ధ ఆయుర్వేద కళాశాల 2-5-23 తేదిన ప్రారంభించబడును
గనుక ఈ కళాశాలలో చేరదలచిన విద్యార్థులు 1-5-23 తేదిలోగా ఖుద్దన దోఖాస్తు ఫార
ములను యివ్వవలెనని తెలుసుకొనవలెను. పండిత సి. టి. ఆరుముగం విల్లగారు

ప్రిన్సిపాలు, 219 టంకశాలవీధి, మద్రాసు.

శుభ సందేశి బెంగుళూరు మేలు పట్టుచీరలు

శుభము, మేఘస్థము, ఎలుపు, రోజూ, అకాశివర్షము, ఆరంభ, కాశీరంగు.
సరిగ్గా చేరిన కట్టుచీరలను మాడగ్గ సిద్ధముగానున్నవి. ఇప్పు
రంపబడును. కృషిలేనివో వాపసు తీసుకొని వైకము
ధర్మాతో చేయు చేసిమోదిన మా నమ్మకము

అందు బదర్సు,

చౌక్, బెంగుళూరు సిటీ.

రంగోనాంధ్రులు

ఆంధ్రదేశము దన్ని ప్రాంతముల నుండి అన్ని జాతులవా
తులు ఒక డెక్క విచారమునకు తక్కువ కాకుండా నానందం
నుండి కష్టములకొల్పి యెట్లో రంగోను చేరుచున్నాడు. ఇందు
రెడ్డి, కెట్టి బలి, ముంపుసోదరుల సంఖ్య, తక్కువ వారికింట్ల
సోదర కష్టముల మొదలుగల జాతియులు ముఖ్యముగా నీ
మాడు తెలుగువారియందే బయలుదేరు చున్నవి. ఒక డెక్క
విచారమున వీరు జాతిభేదములను గట్టిచేసి యొక ప్రాంత
మీదనే ఒకటి కిరువారు నొకరు వంతుల ప్రభావము తగవులా
డుచు నుంటున్నారని భావించుచు గమ్యస్థానము చేరిన మరుటి
దినముననే “నన్ను ముట్టుకోక, నామాటకా!” యన్నట్లు కల
హించు నీ జాతిభేదముల కీ జాతిభేదములు ఒకడయం దెచ్చటి
కెక్కినవో తెలియజాల తున్నాను. అది యట్లుండ, ఈ బ్రహ్మ
జేతమందు వీరి కీ జాతిభేదములకు కారణము లరయుట బహు
దుర్లభము ఏలయున, వీరికప్పుడు మిమలపెట్టుకొని కలహించుచున్న
జాతిభేదములను సుమంజసులు. ఇచ్చటి వారజాతులను గయమిం
చుటయు కొంతకష్టమే. రంగోనునా త్ర చేయువారిలో, ముఖ్య
ముగా గోవానది, కృష్ణ జిల్లాలనుండి వచ్చువారియందు నూటికి
90 మంది లను భార్యబంధువు త్రాడులను స్వగ్రామమున విడిచి
పెట్టి ఒంటరిగానే యాత్రచేయుచు, కొంత ద్రవ్యమును సం
పాదించి తిరుగా స్వగ్రామమును చేరుచున్నారు. వీరిలో కొంద
రు కొంత మంది యాద్యోగము లభించి కొంతద్రవ్యము చేత
పడగానే యంపుడు కైత్రులు కావలసియుండురు. వీరు యిచ్చటి
గృహములను ఒక్కొక్క గదిలో 20 మంది చుట్ట నొక
శ్రీలో కాపురము చేయుచుండురు. వీరి ఉంపుడు కైత్రు
లొకటిగా సరిగా కాపురము చేయుదురా? పూర్వము. వీరులకు
కులమున్నదా? నున్న. వీరి సంతానమా? చెప్ప నక్కరలేదు.
ఈ యాతులను గురించి తెలియగోరదరా? కడు విచారము
యుక్తమయ్యనం దున్న అమాతకులకు యానకులను యిచ్చ
బంధుండి కొంతరు బయలుదేరి రంగోను గురించి తేలిపోని ప్రశ్న
ములను కల్పించి పొగడిరంగోనునందు శ్రీలకుండు సాక్ష్యము
లును, స్వార్థకత్తమును, ఎవరిని లభించదనియు, ఇంటియంతు
నూన్నుండి యొకప్పుడు మనునది లేక నుఖముగ నుండవచ్చునయ్యు,
సనము కావలసివంత యుండుననియు, ఇప్పిలను మాయలలో
దిక్కించుకొని, మోగించి యెట్లో రంగోను తీసికొని నచ్చి
వారిని జెంపి యేమే శ్రీగారిలో అమ్మితేయుచున్నారు. మంచి
నటుంబుములోని వారిల ననేకులను యిట్లే తీసుకువచ్చి, పడపు
ర్యత్తియందుంచి, భవమున సంపాదించువారు శ్రీలకుండును
ఎరువులందును గలరు. గౌరవముగా జీవించుచున్న తటుంబము
లను విడదీసి భ్రష్టులుగా చేయ బడిన యా యంతుల
సంతానమే రంగోనునందలియాంధ్రుల సంతానము. ఇం దింకొక
కొంతగలరు. ఒక కెట్టిబలిని సోదరునికొద్దన్న యువతిని కేరొక
రెడ్డిగాని లేక ఇంకొక జాతియొద్దన్న యువతిని మరొక జాతి
యొకరుడుగాని జాతిభేదములను గట్టిచేయ యంపుడుకై
లనుగా దీసికొనుట వాడుక. అపెరు వానియం దిరుచు గతికి
కేరొకనిని గోరనేని, రెండవవానితో కెప్పుకము మూడవవాని
యొద్ద కరుగును. ఇట్లే రంగోనునందలి జాతిభేదములకై తేవు
లాడు యీ మనోనియు తక్కులకంటె నభ్యాసముగా
నున్నారు. ఇది వ్యభిచారమునకు ప్రేరేపిల్లగా నున్నది. ఈపుర
మాశాస్త్ర్యమేమోకాని, యేదైన శ్రోత్రయంగన రంగోనునందు
ప్రవేశించిందేనే నాని యింటిముట్టు వీరందరును వానిసలకర
కొంపు దుస్తుల ధరించి, డాంబిముగా తమ్ము కలపించి
కొనునట్లు చేయుటకై తిరుగుచుండురు.

ఇక వీరి సంతాన మనియెదరా? ఈ దంతులకు గలిగిన
సంతానము బాలకుడైచో, తండ్రి స్వగ్రామమునకు తీసికొని
పోయి, కులతప్పనిచ్చి, జాతిలో చేర్చుకొనును. బాలకడైచో
దాని కర్మ చదుగ నవకరమే లేదు. తండ్రికి కుమారులను గూర్చి
వాధ్యక యోజనను కాన్పించదు. తల్లి ముం దెంత చక్కలదిస్త
లెనున కొంత పాధ్య యోచన తనకుమార్తెయొక్క భావిభవ
మును గోరి చూచివచ్చి కెదరును, వివాహప్రయత్నములు
జేయు చుండును. భవాపేక్షగలిగిన వైనయెడల, శివదేవకృష్ణ
కమిచ్చువా యని అయిదు తెచ్చుడిగా పడుపు కృత్తి
లొనికి ప్రవేశపెట్టి కేరొకోగ్రమును జెంచి నుఖనా
గాత్రేసి, నూపున, కర్పరములైన ముగియక మంక
యిన కనుపుకట్టు రెండో కలకు. ఇట్లే ం
కొంత సంకరము లగుచున్నవి. కొలదికాలక
ప్రవేశపెట్ట దలచిన శర్మారకునివా

నందు కార్యహాసము చాల్చుచున్నది. ఇచ్చటి బాలకుల జన
నము కడువిచారకరము. బాలకడైచో కులములో చేర్చుకొను
టయు, బాలకడైచో విడిచిపెట్టుటయును. బాలకుడు తండ్రి
పెట్టిన భుజించుటయు బాలిక కంటచేసిన అంటుకుంటుయును.
సోదరులారా! కాంచితరా, రంగూనునందలి జాతిభేదములు?
ఇంకేమైన న్నాయమున్నదా? బాలకులు చేసినపాప మేమి?
బాలురు చేసినపుణ్య మేమి? బాలకు కిచ్చునామకము బాలల
కల యిచ్చునాడెదు? ఇంతటి రాక్షసుకత్తము నుండునా?
ఇంక కులమునకై తగవులాడువారిని, రాక్షసులైన తన్నా?
వీరి కులములకంటె నధమాధములు కారా? కాతని వీరిచే
కడురబడిన యాయబల కల యాదురకన? కోడ్డుచక్కను
గూర్చుండి పుల్లను కొట్టుకొని కట్టినట్లుయ పొగాకు మకక్కు
లమునొకటైన యగత్తము వీరి కల కలుగదలయును? అయగు
ప్రక్కను నూర్చుండి నూనెను తొలింపుకన్నట్లు, అమ్మ
కొనకులైన గతి యేల సంభవింపవలయును? ఇది పురుషుల
పక్షపాతము గాదా? ఒకరికి అన్నమును, మరొకరికి నూన్న
మును చెల్లుదురా? ఈ శ్రీలు చేసి, తొలింపుపెట్టిన పచ్చళ్ళకు
తినరమ్మును గాని వీరువందల అన్నము నేల తినిరాదు? అట్లు
భుజించిచో, కులమునుండి జెలివేరుచురట. వీరిప కులతప్పు
నిచ్చిరగాని మంల జాతిలోక నీ ముర్రు. ఇదియేనా మాకుల
మును? అయ్యలారా, మీ నతీమముల జాతుల నొక్కసారి
యరియుడు. మీజాతుల నింకొకసారి జేసికై తెచ్చుకొనుడు.
మీసంతానము ఏజాతికి చెందును? వీరి కేరొక నియమించె
కరో మీకులపెట్టెల నొక్కసారి యడుగుడు. మీరు శ్రీలలో
కార్యములాడుట కంటించెనేని, దానిని మీకులపెట్టెయొద్దను
నీడ్చి, కులమును పెట్టి జేపించి, కులతప్పు చేసిన సామ్య
సంఘమునకు కేర్చి మీ రేమి పని చేయుచున్నాను? శ్రీలకు
కులమే లేదన్నను, వారియొద్ద కులతప్పులు కనూలుచేయు కుల
సిన యగత్త మేల గలిగే దీనికి కారణము కులపెట్టెలు చెప్పె
దరా? ఒకజాతివానియొద్ద నొకపురుని గని, మరొకజాతివాని
యొద్ద కుల పెట్టె నట్లయి తే యా పుత్రుడు
రెండవ యాతనిజాతిలో చేరుటయా? ఇదియేనా మీ కుల
నిర్ణయము? ఇట్టి సంకరసంతానమును బడసియంకను ఏల
జాతికేగున పెట్టుకొన పోట్లాడెదరు? వైజెప్పిన మూడుజాతుల
లోనివాడును ఒకరొకరికి తీసిపోడు. వీరులలోను నాటక కాలల
లోనుపోట్లాడి అపవరముగా కులమను పెట్టి వేలకొలదిరూప్యము
లను చంబాబనూలుచేసి కొద్దురెక్కి వ్యాధ్యములనునడిపింపగల
నూనత. కాని వీరిపోట్లాడుట కారణము కులమా? లేక ఇంకే
వైకలదా? ఇట్టికార్యములనుగురించి కులపెట్టెలు తెనుకముం
కాజాతింపక కయ్యమునకు కాలుమర్చియెడల గడ్డమెకరి?
చేతిగాడించు లాగుకొను కెట్టిబలికి పంచమసోదరులను పూ
లు Wharf మీద కాపు రెడ్డిసోదరుల రెంకిపీసముగా జూచి
జాతిపేరులు చెప్పి తిట్టవలసిన యగత్తమేమి? ఒకయొద్ద
పాసింజరు కూరీ (Luggage Coolies) పనిచేయుచున్న
రెడ్డిసోదరులైన కెట్టిబలికిలకు ద్వేష మెండుకు? రెండు తెగల
వారిని సమానముగా జూచువాడై నాగ్రహమెందుకు? రెడ్డి కం
ట్రాక్టులకు కెట్టిబలికిలు తీసికొండుమని కపథము. పూనులసిన
యగత్త మేలగలిగి? మీపోటింపన వస్తపమునెదరు? మీకు వేల
కొలది లంచముల నిచ్చి పనులను సంపాదించగల సత్తురలే. ఈ
లంచములలో నొక్క గానైనను మీకు తిరిగి లభించునా? కులక
మలపై యాగ్రహముచేత తెనుక ముం చాలాచింపక కీడుమే
రేయక మాకుటకంటె కొంత కాలము బూని నిలుకడమీద
వనిచేసినచో గలుగులాభమును గ్రహించితిరా? ఇంతయేల మీకు
నిజమైనపాపము మున్నయెడల గడ్డను మనుష్యులను కూర్చుండ
పెట్టి పశువులవలె మనుష్యులచేత నివ్వబడుచున్న యీ లంచా
గాడి (Kickshaw) లను చూసింపును. మీ దెక్కుకబాదియ
ని పోట్లాడు మహనీయులు తమకంటె తక్కువజాతివారిని

బండపై కూర్చుండబెట్టుకొని లాగునప్పుడు కులపతాపము
తెచ్చట కేగినది! నానునలారా నావారలకు మీ రాగ్రహింపక
మీ కులకమలను పారదోలి యిక్కడైనను ఏకభావమును చాల్చి
అందరిని సమానద్వస్థిలో జూచుచు కిక్కినజాతివారిచే ప్రేరితి
చూచింకబడక నేనూభావము పూని జేకనీనకై గడుగడ
తని కోరుచు నింకటితో విరమించుచున్నాను.

యాత్రకుడు
శ్రీ సీతారామాంబనేయ నాంకనమాజమువారు
కాకినాడలో శ్రీనరస్వతి
నాటకశాలలో 28-4-23 తేదిని
“నా వి తి”
నాటకమును ప్రదర్శింతురు.
కట్టు:—8, 2, 1-8-0, 1-0-0, 0-8-0.
యడవల్లి సూర్యనారాయణ, మేనేజరు.

ఆంధ్ర ఆయుర్వేదిక్
ఫర్మసి లిమిటెడ్
మాంటురోడ్డు, మద్రాసు.
నో టీ సు
మాజదర్శన గదులు మద్రాసు మాంటురోడ్డు, నె 185 ద
నందు ఏర్పాటుచేయబడినవి యందుమూలము అందరికిని మిక్కి
లి సంతోషముతో తెలుపుచున్నాము. ఆక్రమణ దాక్టరు ఏ లక్ష్మీ
వతిగారు ఆదివారముసాయంత్రము కిప్పులక్కినోజాలందు ఉద
యము 9 నుండి 11 గంటలవరకు, సాయంత్రము 4 నుండి 7 గం
టలవరకును వుండురు. కావలసినవారు వారిసలచాను పొంద
వచ్చును.

100 కి నూరు గుం మైనవి.
మా-చా-యు-నే - సా
అను బౌద్ధమును నేపించుటచే క్రమము తప్పిబయట
చేరుట, బయటచేరునప్పుడు కలుగుకొప్పులు మైల అమితముగా
పోవుట, మూర్ఖ గడ్డలు మొనలగునవి. పూచీగా వుండును.
గుణమియ్యనిచో వైకము వాచనీయబడును.
HAKIM ABDUL HAJI,
P. O. Kamtaul,
Darbhanga R. తి O

గవేరియ.
బి. సి. విక్ చెరు:— అను మందు పెగకోగమును
పూర్వ మాన్యును. వెంటనే గుణము కనబడి బాధ తగ్గును.
మంట, చురుకు, ప్రవించుట అగును. గవేరియ వీరములను నశం
పజేసి జీర్ణించిన పెగకోగమును అంతురము లేకుండ మాన్యును.
పత్యములేదు. 16 డ్రాముల డ్రావకము 32 మాత్రలు 8 రోజు
లకు వాడవలెను. వెల రు 8-0-0, వి. పి. గా రు 8-8-0
ఈ మందు బెజవాడలో, బొంబాయి ప్రేషింగు కంపెనీ వారి
సాపులో కూడ అమ్ముడును.
డా. ఎ. నియోగికంపెనీ, గవర్నరుపేట, బెజవాడ.

చొక్కపు సీమ వెండికి, సవరముబంగారుకు
గ్యారంటీ ! గ్యారంటీ ! గ్యారంటీ !!!
వెండి, బంగారునగలు కావలసినప్పుడు
మమ్ములను మరువకుడు
కీలు, కఫగుండీలు, గడియారముగొలుసులు,
గొలుసులు, అత్తికాయగొలుసులు, గజ్జల
సామానులు మొదలగునవి అన్నికొల
బెళెట్టి కంపెనీ,
మద్రాసు. (3)

వాతావరణస్థితి

1923-సం॥ ఏప్రిల్ నెల 27-తేది శుక్రవారము

జిల్లా ముఖ్య గ్రామాలు	గత 24 గంటలలో అత్యధిక వర్షము	గత 24 గంటలలో అత్యల్ప వర్షము	గత 24 గంటలలో వర్షము	వర్షము 1-వ తేదినండి వర్షము	వర్షము 1-వ తేదినండి దామాషావర్షము
గోపాలపురం	88.2	9.78	...	0.16	0.57
కోరాట్ల	99.7	1.0	...	1.67	0.43
విశాఖపట్నము	92.7	82.1	...	0	0.65
కాకినాడ	102.0	84.6	...	0.02	0.45
మచిలీపట్నము	94.8	81.9	...	0	0.56
గుంటూరు	108.4	81.8	...	0.74	0.8
కర్నూలు	110.4	81.5	...	0.58	0.05
బళ్లారి	107.5	78.5	...	0.82	0.85
అనంతపురం	107.6	77.1	...	0.87	0.10
కర్నూలు	111.4	84.4	...	0.18	0.28
నెల్లూరు	107.9	80.9	...	0	0.35
మద్రాసు	103.8	81.9	...	0	0.52
కడపూరు	100.6	80.8	...	0	0.59
నెల్లూరు	105.5	81.0	...	0.56	0.15
నెలము	102.6	74.9	0.06	2.0	1.00
కోయంబూరు	97.4	73.8	...	1.77	0.51
తిరుచనాపల్లి	106.2	79.8	...	0.27	1.05
నాగపట్నము	100.1	81.0	...	0.15	0.28
పుదుచ్చోటి	105.0	73.9	...	0	1.10
మధుర	101.4	75.6	0.02	0.17	1.59
పాంబూరు	96.0	81.2	...	0	1.64
తిరునల్వేలి	0.88	1.46
తిరువేంగుడు	89.7	79.8	...	0.67	3.14
కొచ్చి	12.2	82.9	...	1.71	2.40
కాళికట్ట	90.2	80.5	...	1.67	1.27
మంగళూరు	92.2	81.1	...	0.04	1.08
బెంగళూరు	92.8	69.5	...	3.00	1.91
నాగపట్నము	90.4	66.7	...	2.68	0.98
మేరకూరు	78.5	68.0	...	1.83	0.44
తెనాలి	108.2	79.5	...	0.28	0.85
హైదరాబాద్	106.7	76.9	...	0.09	0.89
కాకావార్	91.6	78.3	...	0	0.45
రత్నగిరి	87.0	76.7	...	0	0.08
హంపి	90.4
హంపి	108.5	75.7	...	0	0.88
కొడవపాడు	71.1	52.2	0.97	4.07	0.87
ఉదయపాడు	72.4	50.6	...	2.52	1.17

సర్కారులు:—కోస్తాలో ముఖ్యముగా కుండలు, కొన్ని చోట్ల ఆకాశము నిర్మలముగ నున్నది. కోరాట్ల, గుంటూరులో వాటివేడిమి మామూలు ప్రమాణముకంటె 6.8 డిగ్రీలు హెచ్చుగ నున్నది. కాకినాడలో 2.8 డిగ్రీలు హెచ్చుగ నున్నది. రాత్రివేడిమిగూడ 2.2 డిగ్రీలు హెచ్చుగ నున్నది. కాకినాడలో రాత్రివేడిమి 4.7 డిగ్రీలు హెచ్చుగ నున్నది.

దక్కణ:—ఆకాశము నిర్మలముగ నున్నది. అర్ధరాత్రుల తర్వాత కుండలు నున్నది. వాటివేడిమి 107.5 డిగ్రీలు దాటినది సాధారణముగ 5 డిగ్రీలు హెచ్చుగ నున్నది. బళ్లారిలో దుమ్ము గాలివాన బతులుదేశము.

కర్నూటకము:—ఆకాశము నిర్మలముగ నే యున్నదన నున్నది. కడపూరులో అర్ధరాత్రుల తర్వాత కుండలు ప్రమాణముకంటె చాల హెచ్చుగ నున్నది. మద్రాసులో 8.1 డిగ్రీలు మామూలు ప్రమాణముకంటె ఎండ హెచ్చుగ నున్నది. రాత్రివేడిమి గూడ మృద హెచ్చుగ నున్నది. తక్కిన చోట్ల మామూలు హెచ్చుగ నున్నది.

హైదరాబాదు:—ఆకాశము నిర్మలముగ నున్నది.

తెలంగాణ:—వాటివేడిమి 5.5 డిగ్రీలు హెచ్చుగ నున్నది.

వాతావరణమున

ఎ

ఖద్దరునిలయుములపారి కొకవిజ్ఞప్తి

ఆంధ్రదేశముందు ఖద్దరును ఉత్పత్తిచేయువారి యొక్కయు అమ్మువారి యొక్కయు డ్రై రెవ్యూ యొకటి తయారు చేయబడుచున్నది. ఉత్పత్తిచేయువారు ఎన్ని మగములతో చేయుచున్నది, ఎన్నో నెంబరువరకు నేయగలిగినది, తయారు చేయుచున్న వస్తువుల వివరం, గజా 1 టీకే ఎ-త ఖరీదు గిట్టి నది, తప్పిలుగా చెలుపవలెను. ఉత్పత్తి చేయుచువారు అమ్మువారుకూడ తమ నామములను నివాసస్థా నము, తమ నిలయుము యొక్క నామమును, వివరముగా నాకు తెలియచేయ ప్రార్థించుచున్నాను.

కా. నా గే శ్వ ర రా పు

ఆంధ్రరాష్ట్ర ఖద్దరుశాఖాధికారి, పోస్టువాక్కు నెం 212, మదరాసు.

శ్రీ శ్రీ శ్రీ జగద్గురు శంకరా

చార్యస్వాములవారు

పుదుచ్చోటి 26:—శ్రీశ్రీశ్రీ జగద్గురు శంకరా చార్యస్వాములవారు కొలదివనముగా నివృట్ట వేచేసియుం డి. వీరిచ్చట నుండి తిరుచనాపల్లికి జనుచుండగా రోడ్డులై కొండలద్ద వీరిండి ఎత్తువైకాక చివరపులి పడెను. ఇంతలో బండివాడు కేకలువేడుగానె చాలచుండి పరుగెత్తి వెళ్ళగానా మృగముల ఎద్దును విడచి పారిపోయెను ఎద్దుకు కొంచెము చెబ్బలు తగిలెను ఇదివర కీమృగముచే చాలాపశువులు చంప బడెనని తెలియుచున్నది.

కంటోన్మెంటు రిఫారమువిలు

అలహాబాదు 26:—కంటోన్మెంటు రిఫారమువిలు సం దర్భన వివిధముల కారణతో క్రమము సం దర్భ ము న చాల అలస్యము జరుగుచుండెను. ఈవిలు జూలై నమావేళమున భారతకానసభవారి యొకటకు రానియట్లు దోచుచున్నది. ప్రేమ యూనియనువిలు నిరత్యరము చర్చించుటగూడ జను మామే. ఈమావేళమునందు అధికారతర కార్యక్రమమునకు ప్రాముఖ్య మొనగబడుననియును, ఇట్టిదాదాపు 250 ప్రతి పాదకలు గలవనియు తెలియుచున్నది. (ఆ. వె)

పుదుచ్చోటివార్తలు

పుదుచ్చోటి 24:—అనర రిస్కవులు కమిషనరుగ నుం డిశ్వరకాశ్యురగారు మద్రాసునుండి ఇచ్చటకు జనబెంచి ప్రభుత్వఅతిథిగ నున్నారు. వీరు నెల్లూరు కాన్సిలు సేర్వరు అతిథియమన్నారు. ఈదినమున పెద్దసభ జరిగెను దివాన్ ఎ. కె. కెన్సినియానుగారు స్పీచరు ఫిఫుకమిషనరుగ నుండి సంగీత రించి పుదుచ్చోటి రాజ్యాధిపతిగారు ప్రధాన స్పీచరుగ నుండ సంగీతించుచు పంపినసందేశము జరువబడెను.

మోకలేశ్వర అశ్వశాలగారు స్పీచరు ఉద్యమమును గురించి ప్రసంగించిరి.

టంగునై కా భారతీయులు

మీమా 25:—లై సెన్సులసమస్య పరిష్కరింపబడులోటల ప్రాత లై సెన్సులతో వ్యాపారము గానించుటకు ప్రభుత్వము వారంగిరించినయెడల టంగునై కా భారతీయులను సామెలకర చునట్లు ఒప్పించెదమని కేవలము అప్రోసియేషనువారు ప్రక టించిరి. రాత్రికాతముగ నిదిభయగ సమాధానము కుదుర్చుటకు భారతప్రభుత్వమువారు తమకు సహజ మొనర్చుకలెనని ఈ పంథుమువారు గోరుచున్నారు.

రాజా సర్ హరిసింగుగారి వివాహము

జమ్మూ,ప్రవియలు 25:—రాజా సర్ హరిసింగుగారి రాజోపు వివాహముసందర్భమున కరవంకరింపబడుచున్నారు. యశ్వర ములు జరుగుచున్నది 24 వ తేది గ్రీనుమాసమున దర్బారు జరిగెను. తరువాత మాండీయభారత గృహమన గొప్పనిందు జరి గెను. పాటియాలమహారాజు, భోల్పురుమహారాజు, హుజు పూరు నవాబుసాహెబులుగూడ అందుపాల్గొనిరి. రాజా సర్ కింగుగారి కిది మూడవవివాహము. మొదటి రెండు వివాహముల నుండి ముగ్గురు పిల్లలు కలిగిరి.

శ్రద్ధానందస్వామి - భారతభూపతుసంఘము

భారత భూపతుసంఘము వారి హిందూ మహాశివీ య విరోధములకు కారణమని స్వామిచెప్పినది నిరాశము చేయుచున్నది. భూపతుసంఘము గూర్చి భూపతు న:సంఘము వారి కుమారులతో సహా దని 9-8-23 తేదిని బొంబాయి భారత భూపతు కార్యసంఘమువారు వేసిన తీర్మానమున పాటు సంఘము వారు లోన్సె లో ఈ నెల 8 తేది నామాదించిరిగాని స్వామి ఈతేదీన రద్దుకరమకొన దిగెను. (వేరా) వేట్టుమనుష్రుతి భూపతులెక్కలను గూర్చి మరల సరియగు శ్రవణమును చేయుట చాల కఠినమనియు దాక్షుడు మహమ్మదుగారు నడిచిరి.

శ్రీయుత మతం బాలసుబ్రహ్మణ్యగుప్తగారు

శ్రీయుత మత బాలసుబ్రహ్మణ్యగుప్తగారు కడపలో జైలునుండి మే నెల 5వ తేది నిడుటల అనుమతిని తెలియచ న్నది. వారు తెలవాడరాగానే తెలవాడ పురజనుల తరపు స్వాగతమొనగబడును. అయ్యదేశర కాశ్వరరావు.

పంజాబు విశ్వవిద్యాలయము

లాహోరు, ఏప్రిల్ 26:—పంజాబు విశ్వవిద్యాలయ యొక్క వైకుంఠాస్థలం సెలవుమీద నిగ్గిండు జన లాహోరు లాట్టెలివత్త అస్థానము నియమింపబడెను

ఉప్పుపన్నున కనమ్మతి

పూనా, ఏప్రిల్ 26:—జై, కరాడు ఒకడెలయంద రంగులు జరిగెను. రా. బ. కశేగా రుద్యసించిరి ఉ న్నును రిస్కగుణమొనరించుటను నిరసించు రాజకీయిధి కనమ్మతిని వెలుపు తీర్మానములు గానించబడెను. ఈ త పార్లమెంటువారి సమావేశమున గ ర దని తీర్మానింపబడి

ఉప్పుపన్ను అక్షేపణ-కరాచీలో బహిరంగ

ఉప్పుపన్నును హెచ్చించుట అక్షేపణ అక్షేపణములకు భారతకానస సంఘ సభ్యులకు సర్ టాగూ వెబ్బు, హరిశ్చంద్ర, సాహసీగార్లు మరొకరియ లకు కలసి కరాచీలో బహిరంగభ జరిగిరి. అసభికు యివాదులుగూడ చాలచుండి కచ్చిరి. "భారత కాన తీర్మానమును ప్రోసివేసి దొరకనమువారు వన్ను హెచ్చు అక్షేపణము అను తీర్మానమును ఎన్నుకొనడేన కానరా రాజీవామా యియ్యకలెనను సమరణను అసభలో నుచు పుబడెను.

సమరణ ఆమోదింపబడగానే తాము రాజీవామా నిచ్చెద మని హరిశ్చంద్రసాహసీగార్లు సభలో నుడిచిరి. సభ్యులు వార్షిక్యము గ నిందిరి.

ఈసన్ను అక్షేపణము దీనిని ప్రభుత్వము పేరట విశేషము లగు నిరంతరకార్యములు విధించిరి గాన ద్రౌత్యరహిత లగు సాధనముచే దీని నెదిరింపవలెను. కాన సభ్యులు సామాన్య నీ జనలెనను తీర్మానమున సహాయముజన చిరి. అతీర్మానము గూడ నామోదింపబడెన, ఈతీ మునుభూర్షిక చర్చజరుగుచుండగా తాముబట్టి కంగ జాలమని హరిశ్చంద్ర, సాహసీగార్లు నెడలిపోయిరి. సె మాత్రము కడవకుండిరి.

శ్రీ వేంకటేశ్వర జాతీయవిద్యాపీఠము - కొ

ఈవిద్యా పీఠమునకు ఈక్రింది కుభకార్యము వసూలెనవి:— కొన్నలక్ష శ్రీరామమూర్తిగ గావతుల సూర్యకారాయణగారు 2, హరి కె రు 2, చెరులక్షికి కార్తీకాగారు 2, గారు 2, ముగ్గురు రు—బ్రహ్మండం వరకె

ఆంధ్ర పత్రిక

వదునలవ సంవత్సరాది సంచిక

రుధి రోద్దారి

సంవత్సరాది పండుగ నాడు వెలువడినది.

ఆంధ్ర మహాజనులచే వ్రాయబడిన జాతీయ, సారస్వత, సాంఘిక, రాజకీయాదివిషయవ్యాసములతోను, దేశభక్తాగ్రేసరుల చిత్రపటములతోను, శోభాయమానముగా ప్రకాశించుచున్నది.

నుమారు 350 ఎజీలు] చందాదారులకు రూ. 1-4-0. [వెల రూ 2-0-0.

విషయానుక్రమణిక

ముఖ్యతలు—విషయసూచిక - పంచాంగము, ప్రసాదన—పత్రికాధిపతులు, రుద్ధిరోద్దారి—(పద్యములు) బుట్టా బాలకృష్ణశాస్త్రిగారు, చాత్యసృజనము—(పద్యములు) పెనుమర్తి వేంకటరత్నముగారు, ఆకాలిల ఆంధ్రోదయము—అనువాదము, ఆంగ్లేయులు - రాజ్య నిర్మాణము—(పద్యములు) కేశాప్రగడ వీరేశ్వరరాయ శర్మగారు, గయా కాంగ్రెసు—భోగరాజు పట్టాభిసేతా రాయయ్యపంతులుగారు, స్వదేశీవస్తువులు—చాగంటి భీమశంకరరావుగారు, ఈశ్వరోపాసనము—(పద్యములు) దాసరిలక్ష్మణస్వామిగారు, కృష్ణరామడు—కృష్ణా పత్రిక—పురాణం నూరికాశ్రిగారు, బి. ఏ. ఆశ్రుతర్పణము—(పద్యములు) చిట్టాపూరి కామేశ్వరరావుగారు, బి. ఏ. గవ్వీమహమ్మదు - ఆకాలపువిద్యాభివృద్ధి—గోవిందరాజు వేంకటకృష్ణారావుగారు, జాబిలిమెంటులు—(పద్యములు) అదవిబాపిరాజుగారు, బి. ఏ. కాననములు. తటాకవాఙ్మయము మల్లంపల్లిశ్రీమణిశర్మగారు, అనుమానము నొందజోహనా!—(పద్యములు) మద్దిలపల్లి వేంకటసుబ్రహ్మణ్యశర్మగారు, త్రిలింగదేశ్యము—మల్లాది నూర్యనారాయణశాస్త్రిగారు, శ్రీరాజరాజనరేంద్రుడు—(పద్యములు) శ్రీయుతులు వడ్డాది సుబ్బారాయకవిగారు, ఆంధ్రక్షాత్రయులు - శరీరవ్యాధి—శ్రీమత్స్వీనంశము జగన్నాథభూపతిదేవవర్మగారు, ఆంధ్రవాఙ్మయనిరీక్షణము—అండ్ర శేషగిరిరావుగారు, అండ్రసుమహర్షి—(పద్యములు) జనమంచి సీతారామస్వామిగారు, కాశ్రుమనగా శేమి!—పారనంది జగన్నాథస్వామిగారు, బి. ఏ. ఎల్. టి. ఖద్దరువస్త్రప్రభోధగీతిక—సో. నూర్యనారాయణ శర్మగారు, ప్రస్తుతప్రజాపరిశితి—శృంగారకవి సర్వారాయుడుగారు, ఉత్తమస్మృతి—(పద్యములు) వారణాసి లక్ష్మీనారాయణశాస్త్రిగారు, ఆంధ్రశృంగారకావ్యములు—రావు వేంకటగారు, అనుత ప్రహృదయము—(పద్యములు) కలశభూడి శ్రీశైలముగారు, బి. ఏ., ప్రభుత్వస్వరూప నిర్ణయాధికారము—జనమంచి వేంకటరామయ్యగారు, జాతీయవిశ్వాసము—పల్లారి నూర్యనారాయణరావుపంతులుగారు, బి. ఏ. బి. ఎల్. టి. శ్రీరాజా రామేశ్వరరాయస్మృతి—(పద్యములు) సి. ఎమ్. శ్యామరావుగారు, శ్రీనాథుడారాధ్యైహ్యబృందా!—బండారు తమ్మయ్యగారు, రాజభక్తి—(పద్యములు) గు. వెం. సుబ్బారావుగారు, సంగీతము—వెనురుమాడి రామ లక్ష్మీ నరసింహారావు పంతులుగారు, బి. ఏ., రసము - రసప్రయోజనము - కామము—మృత్యుక్షయ వర్మగారు, ద్వైతమతము—బంకుపల్లి మల్లయ్యశాస్త్రిగారు, కావ్యతీర్థము, శ్రీనూర్యనారాయంధ్రనిఘంటువు—ఈయుణ్ణి వేంకటవీరరాఘవాచార్యులుగారు, ఉలుముకథ—పానందిశర్మేశ్వరశాస్త్రిగారు, కణ్ణుద్దయెక్క—ఉపయోగములు—మల్లాదిసుబ్బారావుగారు, సంధ్యా స్వేదనము—(పద్యములు) శతావధాని వేమల శ్యామారాయణశాస్త్రిగారు, గౌతమీస్థితిచరిత్రము—అనుసము వేంకటకృష్ణుడుగారు, ఎమ్. ఏ., ఎల్. టి., సరస్వతీసంగీతము—(పద్యములు) రువూరి రామిరెడ్డిగారు, సుత విద్యావిధానము—పాణిగిప్పల్లి వేంకటాకామోషము—(పద్యములు) గుండిమెడ వేంగయ్యగారు, జాతీయవస్త్ర—కావ్యతీర్థము బంకుగారు, ఖిలాఫతు - విరోధా

నూడి రామారావుగారు, మహాకవిపోతన—కల్లూరు, వేంకటనారాయణరావుగారు, బి. ఏ., సుకవీర్యుల ప్రశంస (పద్యములు) శ్రీయుత నిడుదవోలు వేంకటరమణగారు, “ఏకోదకః కరుణవీర”—జనకరాజు అప్పారావుగారు, బి. ఏ., శర్మదాత్రీ—(పద్యములు) కా. శేషయోగానంద రావుగారు, శ్రీనాథసూర్యులు—మరాఠీవర్ణనలు—మండలేముల వేంకటశాస్త్రిగారు, బి. ఏ., ఎల్. టి., సీత - శకుంతల - కావ్యతీర్థ జనమంచి సుబ్రహ్మణ్యశర్మగారు, శేఖరగానసృజనము—(పద్యములు) శ్రీ శేషాద్రిమణి కవులు, నిజాంరాష్ట్రాంధ్రోదయము—వడ్డాది నరసింహారావుగారు, కామశాస్త్రము - తత్త్వమోజనములు—సారంగ నరసింహారావుగారు, జాతీయవిద్య—ఓరుగంటి వేంకట సుబ్రహ్మణ్యము గారు, మరువృద్ధుడు—(పద్యములు) సోమంచి లింగయ్యగారు, ఉపనిషత్తులు—పండిత మేడేపల్లి వేంకట గుమణా చార్యులు గారు, హంతిసందేశము—(పద్యములు) ద్రోణరాజు సీతారామారావుగారు, జాతీయవిద్య - గురుశిష్యధర్మములు—ముక్తిమాలపాటి వేంకట నారాయణ శర్మగారు, బి. ఏ., బి. టి., వాయుకుల—వల్లభశేషి వేంకటరావు చాదరిగారు, ఆదిభరతుడు—కొండేపల్లి వీరభద్ర చార్యులు గారు, సహాయనిరాకరణోద్ధారణము—(పద్యములు) చింతలపల్లి రామకృష్ణశాస్త్రిగారు, వ్యవసాయము - జలాధారములు—మందపాటి సత్యనారాయణరాజు గారు, వాణిజ్యప్రకృతి—(పద్యములు) బోరుపాటి వేరరామశర్మగారు, హైందవకళాసాంప్రదాయము—పాకాల వేంకట రాజమన్నుగారు, బి. ఏ., కొండపల్లిదుర్గము—(పద్యములు) బుద్ధిరాజు హనుమంతరావుగారు, ఆర్యభాష - తదుద్ధారణము—కావ్యతీర్థ జనమంచి శేషాద్రిశర్మగారు, మతము - సంగీతము—వింజమూరి వరాహ నరసింహా చార్యులు గారు, మర్మకవిత్వము—దువ్వూరి రామిరెడ్డిగారు, సాగరుడ!—(పద్యములు) ఎన్. శేషారావుగారు, భారతీయుల ప్రజాప్రభుత్వములు—తత్త్వప్రదాయములు—నాగపతి నారాయణరావుగారు, బి. ఏ., బి. ఎల్. టి., ఆంధ్ర తేజము నందనంబందికొనమ—(పద్యములు) తాపీ ధర్మారావుగారు, బి. ఏ., మనజాతీయపాఠశాలలు ఏల విచ్చిన్నము లగుచున్నవి?—ఎమ్. సాంబశివరావుగారు, బి. ఏ., ఎల్. టి., అస్పృశ్యుల యాలాపము—(పద్యములు) సోమంచి నూర్యనారాయణ శర్మగారు, పార్లమెంటులోని లేబరుపక్షావలంబులు—దేశభక్తి లక్ష్మీనరసింహముగారు, గోతుణము—(పద్యములు) కామము—మృత్యుక్షయవర్మగారు, శ్రీలవిద్యావిధానము—పాలపర్తి అంజనేయులుగారు, ఆంధ్రులు - ఆంధ్ర భాష—(పద్యములు) శేషరాజు శామదాసుగారు, సంతానము - దాంపత్యనియమములు—పిన్నంరాజు వేంకటసుబ్రహ్మణ్యశర్మగారు, సంధానములు—పెనుమర్తి వేంకట రత్న రామమంత్రి—నడిం

ప్రహ్లాదేశ్వర సమ్మేళనము—పాన్నాడ కృష్ణమూర్తిగారు, ఉచితమైన సామ్రాజ్యకాంక్ష—(పద్యములు) కందా భీమశంకరముగారు, బి. ఏ. (అవస్థ), లేఖప్రమాదము—పారనంది రామశాస్త్రిగారు, సాంకలకస్మృతి—(పద్యములు) బండారు తమ్మయ్యగారు, భీమగంగుడు—నారాయణం శేషవాచార్యులుగారు, బ మ్మెరసోతరాజస్మృతి—(పద్యములు) తుమ్మల సీతారామమూర్తి చాదరిగారు, మానవవిధి - కావ్యవిధి—చెలికాని లచ్చారావుగారు, బాలికాల్లెలు—(పద్యములు) శిఖరము కోటేశ్వరగుప్తగారు, శ్రీమదాదిత్యంకరులు ఆంధ్రులే—కర్లపాలెం - వేంకటనారాయణప్పగారు, రాటపుగీతికలు—(పద్యములు) సోమంచి నూర్యనారాయణ శర్మగారు, సాంఘిక దురాచారములు - తల్లాప్రగడ వేంకటేశ్వర రావుగారు దీనసంరక్షణుడు—(పద్యములు) పొన్నలూరి నరసింహముగారు, జాతీయవిశ్వవిధానము—పోతాప్రగడ నరసింహంగారు, జీవ్యా - (పద్యములు) తల్లాప్రగడ నూర్యనారాయణరావుగారు రక్తభ్రమణిసిద్ధాంతము - శ్రీరంగం సంగమేశ్వరశాస్త్రిగారు అదృశ్యపురుషుడు—(పద్యములు) డి. చంద్ర శేఖరయ్యగారు పంచలింగాలు - చి. తాడిక్షీతులుగారు, బి. ఏ. ఎల్. టి. వనంతకుశలము - (పద్యములు) అధికార్ల నూర్యనారాయణ రావుగారు, బి. ఏ., బి. ఎల్. ఆత్మీయహర్షి - కారాగృహము—పా. శేషచలార్యుడుగారు కాణసంస్కరణము—(పద్యములు) దిడుగు వేంకట నరసింహారావుగారు హైందవరాజకీయకత్తులు—కందుకూరి ఈశ్వరదత్తుగారు, బి. ఏ. జ్యోతిషవిచారణము—సోదరి శ్రీమతి నూర్యనాటిదేవి కయుత్తి గారు, మాడుగుల, వేదాంతసాంఖ్యము - కార్పర్ల శ్రీనివాసరావుగారు జగజ్జననావృత్తిదేవి—(పద్యములు) పొన్నలూరి నూర్యనారాయణ శర్మగారు కాంతిని కేతనము - విశ్వభూరతి - యలమంచిలి వేంకటాచార్య చాదరిగారు, సవయు గారంభము—వోలేటి నరసింహస్వామిగారు భారతీయప్రభోధము—(పద్యములు) కొత్తవేంకటసుబ్బారాయ గుప్తగారు చరిత్రరచనము - దానిబాధములు—వంగూరి సుబ్బారావుగారు గాంధీమహాత్ముని ప్రశంస—(పద్యములు) రాజా హంత్రిప్రగడ భుజంగ రావుగారు, వనఅనిర్మము - పంగనామముల వేంకటకృష్ణారావుగారు, బి. ఏ. మహాత్ముని సంగీర్తనము—(పద్యములు) ఆదేపల్లి కుటుంబరావు గారు తుమ్మ-జాతీయ పునరుద్ధరణము—వే వేం. కృ. రావుగారు గాంధీశకము—వింజమూరి భావనాచార్యులుగారు, ఆకాపికాచము—(పద్యములు) రామదాసుగారు, శేకు కల్పనాశక్తి—ఎన్. నారాయణగారు, బి. ఏ. (పద్యములు) సాహిత్యము, శేషమహాము—మరాఠీసారంధ—(పద్యములు) రావుగారు, పుష్పాగవల్లి రామకృష్ణశాస్త్రిగారు, వికా కణియము—కణం నూర్యనారాయణ—బి. ఏ. నరసింహ—(పద్యములు) - శ్రీశైలములు

కేంద్రపరిశ్రమలు

1922వ వత్సరమున అభివృద్ధి

కలకత్తా 22: భారతదేశమునందలి కేంద్రపరిశ్రమలు

కేంద్రపరిశ్రమలు కేంద్రపరిశ్రమలు కేంద్రపరిశ్రమలు కేంద్రపరిశ్రమలు కేంద్రపరిశ్రమలు

కేంద్రపరిశ్రమలు కేంద్రపరిశ్రమలు కేంద్రపరిశ్రమలు కేంద్రపరిశ్రమలు కేంద్రపరిశ్రమలు

కలకత్తా పరిశ్రమ

కేంద్రపరిశ్రమలు కేంద్రపరిశ్రమలు కేంద్రపరిశ్రమలు కేంద్రపరిశ్రమలు కేంద్రపరిశ్రమలు

గమలయంత్రము

1922 సం. నందు కేంద్రపరిశ్రమలు 35000000 సవరములు

సీసపు పరిశ్రమ

1922 సం. నందు, కేంద్రపరిశ్రమ సీసపు పరిశ్రమ

అహారపదార్థములు

1922 సం. నందు సన్నీటును అనుబంధ కట్టణమును

కేంద్రపరిశ్రమలు దుస్థితి

సి. యస్. ఆంధ్రాస్

కేంద్రపరిశ్రమలు కేంద్రపరిశ్రమలు కేంద్రపరిశ్రమలు కేంద్రపరిశ్రమలు కేంద్రపరిశ్రమలు

గవర్నరుగారి ప్రేరేపణ

నెలకొల్పి ఫిబ్రవరి 1923.

ఆర్యా

1. ఇంటిమున వ్యాపారమున వాసులకవిధానమును

2. కొలదికొలుపు క్రిందట ఒక యూరోపియన్ వా

3. వైద్యకేంద్రమునందు ఒక యూరోపియన్ వచ్చి నెల

4. సేనసంఘటి విస్తృతీకరణ పోలీసు కమిషనరుకు

5. ఇట్టి ఉత్తరమునందు ఒక యూరోపియన్ వచ్చి నెల

6. ఇట్టి ఉత్తరమునందు ఒక యూరోపియన్ వచ్చి నెల

7. ఇట్టి ఉత్తరమునందు ఒక యూరోపియన్ వచ్చి నెల

8. ఇట్టి ఉత్తరమునందు ఒక యూరోపియన్ వచ్చి నెల

9. ఇట్టి ఉత్తరమునందు ఒక యూరోపియన్ వచ్చి నెల

10. ఇట్టి ఉత్తరమునందు ఒక యూరోపియన్ వచ్చి నెల

11. ఇట్టి ఉత్తరమునందు ఒక యూరోపియన్ వచ్చి నెల

12. ఇట్టి ఉత్తరమునందు ఒక యూరోపియన్ వచ్చి నెల

13. ఇట్టి ఉత్తరమునందు ఒక యూరోపియన్ వచ్చి నెల

కేంద్రపరిశ్రమలు కేంద్రపరిశ్రమలు కేంద్రపరిశ్రమలు కేంద్రపరిశ్రమలు కేంద్రపరిశ్రమలు

కేంద్రపరిశ్రమలు కేంద్రపరిశ్రమలు కేంద్రపరిశ్రమలు కేంద్రపరిశ్రమలు కేంద్రపరిశ్రమలు

కేంద్రపరిశ్రమలు కేంద్రపరిశ్రమలు కేంద్రపరిశ్రమలు కేంద్రపరిశ్రమలు కేంద్రపరిశ్రమలు

కేంద్రపరిశ్రమలు కేంద్రపరిశ్రమలు కేంద్రపరిశ్రమలు కేంద్రపరిశ్రమలు కేంద్రపరిశ్రమలు

కేంద్రపరిశ్రమలు కేంద్రపరిశ్రమలు కేంద్రపరిశ్రమలు కేంద్రపరిశ్రమలు కేంద్రపరిశ్రమలు

కేంద్రపరిశ్రమలు కేంద్రపరిశ్రమలు కేంద్రపరిశ్రమలు కేంద్రపరిశ్రమలు కేంద్రపరిశ్రమలు

కేంద్రపరిశ్రమలు కేంద్రపరిశ్రమలు కేంద్రపరిశ్రమలు కేంద్రపరిశ్రమలు కేంద్రపరిశ్రమలు

కేంద్రపరిశ్రమలు కేంద్రపరిశ్రమలు కేంద్రపరిశ్రమలు కేంద్రపరిశ్రమలు కేంద్రపరిశ్రమలు

రైల్వే పరిశ్రమలు

సంఘ నివేదికము

పరిశ్రమల ప్రత్యేకాభిప్రాయము

రాగల అయిదు సంవత్సరములలోపుగా రైల్వే పరిశ్రమలపై ప్రత్యేకించబడనున్న నూటపబకోట్ల యొక్క మూలలో సభిక భాగమును భారత దేశమునందు పెట్టు విషయమును, అసందర్భమున పరిశ్రమల మును ప్రోత్సాహపరచుటకును, ఇండియన్ నిబంధనలను సవరించుటకును ప్రభుత్వము కృషిలతో సాగుటకు నియమింపబడిన హైందవ సభాసభ్యుల యువసంఘమువారి నివేదిక.

1921 వ సం॥ రైల్వే సంఘమువారి నివేదిక సమగ్రించి (1) సామాన్య కార్యనిర్వహణమునండి రైల్వేను విడన

(2) రాగల కవిసంవత్సరముల కాలములోపుగా రైల్వే పరిశ్రమలను.

కనుగొనుటకు ఒక యువసంఘమును నియమింపవలె యును. 1921 వ సం॥ హైందవసభాసభ్యుల సంఘము గానింపబడినది. ఆ తర్వాత ను ను సరించి ఒక ము నియమింపబడినది.

గల అయిదు సంవత్సరములలో రైల్వే పెట్టుబడి 11 కోట్లవరకు ఖర్చుపెట్టవచ్చు నని యువసంఘము పరిశ్రమకారికి నిర్దేశించినది.

ఈ నివేదికను సమర్పించుట కింకయాలస్యము చేసినది యువసంఘమువారు. ప్రారంభమున గతమాస్తి మాన (2) ఉపసంఘము కేంద్రముగా సమావేశమయ్యెను. 'జాకమా' సమావేశమై నివేదికను తయారుచేయవచ్చు నని నిర్ణయించిరి. ఆ సమయమున అధిక విచారణసంఘము కేంద్ర ప్రకటించబడినది. మేము నిర్ణయించునది విషయం అధిక సంఘమువేదికకును మాఖ్యవనములందు సంబంధించి, అనివేదిక ప్రకటించబడునవరకు మాసమావేశము సవరణను తేదీని మా ఆద్యక్షుడు నిర్ణయించెను అధిక సంఘ నివేదిక జాతీయ సమావేశమున సమర్పించుచు చివర వరకు నుండలేదు. ఈ యువసంఘమువారి తుదిసమావేశము గానమునకు జరుగుటకు ఏలండినదికాదు. ఈ క్రింద పేర్కొనబడినవి, అలస్యములను లాభములు గలగల

భారతదేశపు రైల్వేయంతటను కాలసీత పరిశ్రమలు మేము విచారణ చేయవలసియుండెను. కనుక భారతమున నివేదిక చర్చించిన విషయముల సన్నిహితుల వరకు చర్చించు సవరణలేదు. మమ్ము కొనిన ప్రకారములను ప్రభుత్వమువారు పెట్టు ప్రోత్సాహపడగనోర్చించెను. రైల్వేవారు లోకోమోటివులు, కయోలనుగూర్చి తూర్పుదిశను చూడెను. ఈ రైల్వేమోటివులను సంవత్సరములకాలములోపుగా 70 కోట్ల యొక్కములను పనుచున్నది. రైల్వే కిరణసానుగిటాడ కావలసియును మాకు తెలియకపోలేదు. కాని కొత్తగా ని విషయమును నేర్చుటకు కార్మికులను, నియమనకర్తలను తేర్చుదును. భారత ప్రభుత్వమువారిచే నడుపబడిన రైల్వేలో అవసరములను గమనించుటకు నవారికి వసతులు గలవు. తేజములోనే వసతులున్నవియు కంపెనీలకు గూడ తెలియవలెను ననియు గాంచిరి. భారత తేజములోని రైల్వేలకు కావలగిలో సభిక భాగము ప్రభుత్వము యొక్క రైల్వే ముగూర్చియు మేము విచారణ చేయవలసివచ్చినది. ఈ దొరకు పదార్థములను ప్రభుత్వమువారు సామంతులను తెప్పించుకొనయందుటయే తగిన మందునని దిగుబరు 5 1919 నందు తీర్మానము గుండ్లములలో సామగ్రి కొనుగోలు నిబంధనమును సూచించిరి మా ఫార్ము

మరియుక 'పేరలో' ప్రత్యేకముగా పొందుపరచిరి. కలకత్తా మియన్ ప్రతిసంవత్సరమును దిగుబరు యొక్క దిగుబరు పట్టులను ప్రభుత్వమువారు ఇవ్వవలెనని టన్నులను ఒకటి కంపెనీనండి ప్రభుత్వమువారు కలకత్తా కావించుటయే. కలకత్తాలో దిగుబరును భరత సంవత్సరమునకు 10,000 టన్నుల చొప్పున పరిశ్రమముల కాలములోనే తేజములను కొనుగోలును ప్రభుత్వమువారు ఆ కంపెనీలోనే ఏర్పాటుచేసి కొనిరి. అగ్రిమెంటు జరిగిన మాడు సంవత్సరములలోపుగా మొదటి పదివేల టన్నులను గరభరా చేయవలసి యుండెను. కాని కంపెనీ విధిలేక ఆరేటలను సకాలమునకు తయారుచేయలేకపోయెను. విదేశములనుండి వచ్చు వాగనలకన్న ఎక్కువ ధరలు గావచ్చునో, సంవత్సరమునకు 2500 పెట్టకేజి, 500 మిటకుగేజిని కంటకు పదిసంవత్సరముల ఏకంపెనీనండియైనను కొనుగోలు అంగీకరించెద మని ప్రభుత్వమువారు మార్చి 1, 1918 వాడు ప్రకటించిరి. 1922 నుండి 12 సంవత్సరములవరకు లోకోమోటివులను గయికము కొనుగోలు కలకత్తా ప్రభుత్వమువారు అక్టోబరు 1-1921 వాడు తమసంసిద్ధితను జూపి 'పెండర్లు' బంతుకొనిన యాలోచించెదమని ప్రకటించిరి. ధరలు దిగుబరు కనువులను మించునాడదనియు, ఈ దేశములోనే అర్హుల ఎక్కువ కంపెనీలు తవవద్ద భారతీయులను తర్ఫీదు చేయుటకు అంగీకరింపవలెననియు ప్రకటించబడినది.

అర్హులను గ్యారంటీ తీసి అవిధముగా ప్రభుత్వమువారు ప్రోత్సహించుటకు కంపెనీలకు మిడివరకే గలిగినది ఇట్టిమార్గము ఇదివరకే అవలంబించియుండెను. భారతపారిశ్రామిక సంఘమును ప్రోత్సహించుగోలు సంఘమును అధిక సంఘమును ఈ సూచన సంగీకరించెను. ఈ పద్ధతిని బాగ్రత్త నములలో పెట్టవలసియుండెను. దీనిని భారతముగా నుపయోగించుటకులను సరియైనపోటీ బుండవనియు, ప్రోత్సాహము తగినంత యుండదని ప్రోత్సహించుగోలు సంఘము తలంచెను. అతద్ధి నవలంబించునో వస్తువుయొక్క గుణమును, సరఫరానుగూర్చి నిబంధనలను నిర్ణయించవలసిన యావశ్యకత యేర్పడును. ధరను నిర్ణయించవలసి వచ్చిననే వ్యయము తేల్చుదును.

రైల్వేపునర్తి రాజమునకై ద్రవ్యమును విశేషము దండు గజేయకుండు లాగు నయదవలసి యున్నది. గ్యారంటీ ధర దిగుబరులపై నుంకము కలసినప్పటి ధరయందడత నని కీ. కే. 50 విధానము త్యాగచేసినా ముచించి యుండిరి. వారి యభిప్రాయములు సాటింపదగి యున్నవి. ప్రోత్సహించుగోలు నిబంధనలో 10 వ నిబంధనను ఉద్దహరించెదము.

ధరలను సరిపోల్చుచున్నాము ఈ క్రిందివిధముగా చేయవచ్చును.

- (1) ధరలట్టికలలో నుండువాటిని ఇంగ్లాండు వారిని సరిపోల్చుచు, భారతరాజ్యాంగములకి కార్యాలయమువారిచే నొసగుటకు ధరలను నుంకములను చేర్చు నూకనానుట 1921 4 పెన్సెలకడచేర్చి కమిషను టన్నుకు 3 పెన్సెలను చేర్చు విషయమై యాలోచించవచ్చును.
 - (2) మాఖ్యమయిన కాంట్రాక్టులలో, ఇంగ్లాండులో నుండి ప్రోత్సహించుకర్తకు జనరల్ నుంకనే తెలియగూడదు ధరల కనుగొనవచ్చును.
 - (3) ఇంగ్లాండు ధరలకన్న పెక్కువగా నున్నపుడు, భారత తేజములోని ధరలు విశేషముగా నుండగూడదు.
 - (4) భారతదేశపు రైల్వేలలో ఇంగ్లాండునుండి దిగుబరు యగు సరకులకు నుంకములు, కాలి-ఇతర ఖర్చులు ఛార్జీ చేయబడును. తయారుచేయబడినపోటీనుండి దిగుబరురేవునకు అన్ని ఖర్చులను ఛార్జీ చేయబడును.
- గ్యారంటీ కర్త సరియైనదని యంగీకరించునో, 50. విధానము త్యాగచేసినా ముచన ప్రకారము నైబంధనల ప్రకారము ధరలను నిర్ణయించవలెనని మేము సిఫార్సుచేయుచున్నాము. గ్యారంటీ చాలకాలమునందు, దిగుబరు సరకుధరల మార్పును బట్టి కొనుగోలు ధరలను అక్కటి కచ్చును మార్పుచుండవచ్చును. విషయము ప్రత్యేకముగా జాలోచించబడును.
- ఈ సలహాలలో మావని ముగియదు. ఈ సందర్భమున అసభ్యముల అభిప్రాయములను లక్షకార్మికుల నుపయోగింపవలసిన పరిశ్రమలు, చిన్న పరిశ్రమలు నని పరిశ్రమలను తెందు విధముల భాగింపవలసి యున్నది. వాగనలలో లోకోమోటివులను తయారు చేయుట మొదటితరగతి పరిశ్రమలలో చేరును. మైగిగలు, పర్యవేటు తేజములు మున్నగువాటిని తయారు చేయుట రెండవతరగతి పరిశ్రమలలో చేరును. ఇండవరగతికి చేరన పరి

శ్రమల విషయమై ముందునూచించిన ప్రోత్సహ నిబంధనలనుండి తదియవ నిబంధనము నిర్ణయించు విధానమును అంగీకరింపవచ్చును. ఏలయన ఇంగ్లాండునుండి తెలలను ప్రోత్సహించుకర్తకు జనరలగాని ద్వారానైనను క్షతికలద్వారానైనను నులభముగా తెలిసికొనవచ్చును. ముందు పేరానుండి నూచించబడిన అర్హులను గారంటీ చేయుకర్తకు ఈ పరిశ్రమల విషయమై ఎట్టి ఆదేశములేక అంగీకరించవచ్చును. కాని మొదటితరగతికి చేరన పరిశ్రమల విషయమై కొన్నిచిట్క లేవనెడును. తెలల తాంత్రికములు తెలిసికొనుట కష్టమేగాన ఇతర ఇబ్బందులు తెన్నియో యున్నవి. ఇట్టిపరిశ్రమలు వృద్ధిచెందుటకు చాలాకాలము పట్టును. పరిశ్రమల నెలకొల్పుట కవసరమగు యంత్రాలయము కార్మికులు మరి ఇతర కిరణములకు మూలధనము అధికముగా కావలెను. పని ప్రారంభించుటకు సామగ్రి తయారుగుటకు, ఎంతయో వ్యవధి యుండును. ఇంతేకాక ఇట్టి పరిశ్రమలకు అవసరమగు నేర్పు అనుభవముగల కార్మికుల సంఖ్య భారత దేశమునందు స్వల్పముగా మాత్రమే యున్నది. ఇట్టి పరిశ్రమలను ఈ దేశమునందు స్థాపించవలయునని ఉద్దేశముతో నేర్పు గలిగిన పనివారలను ఇతరదేశములనుండి దిగుబరు చేయుట లేక ఈ దేశము వారికి కిరణము ప్రయత్నించుటచే కాలము ధనము నష్టమగునని గాని ఎట్టిలాభము కలగ నేరదు. ఇట్టి పరిశ్రమలయములు స్థాపించబడినను మొదట కొంత కాలమునకు ప్రతిఫలము స్వల్పముగా మాత్రమే యుండగలదు. తయారుకాబడు సామానుల సంఖ్య స్వల్పముగా నుండును. చాలకాలమునందు పనిచేయుచున్న పరిశ్రమల యందు తయారుకాబడు వస్తువుల వెలలకు ఇట్టి కొత్తపరిశ్రమల యందు తయారుకాబడు వస్తువుల వెలలు అధికముగా నుండును. 12వ ఆలోచించి చూచిన వాగనలలో లోకోమోటివులు మాన్యుగువాటిని ఇండియాలోను తయారుచేయుటకై యంత్రాలయములను స్థాపించిన ఇతర దేశములనుండి యంత్రాలయములతో పోటీచేయబాలమని అంగీకరించవలెను. నైసమగ్యత సంబంధించిన ఈ వాదము సాధారణముగా అన్ని కాలములందును అనుకరించుచునే యుండును. ప్రస్తుతపు విపరీత పరిస్థితులలో ఈవారపు బలిమిగురించి కేరగ చెక్కుట అవసరము. వ్యాపారము షీడించుటచే ఇంగ్లాండునుండి యంత్రాలయధికారిలు తమ పరిశ్రమలను జరుపుచు పనివారిని పనులయందు యుగొని యుండుటకై కష్టపడుచున్న విధము మనకు తెలిసియున్నది. చేతి యందున్న స్వల్పమగు వ్యాపారమువారి షీడించుచున్న సేవాయనభయముల వారు అతిస్వల్పమగు ధరలకు సామానులను కష్టముచేయుచున్నారు. వారి ఖర్చులకు గట్టుదలగాని ధరలకు వారు సరకులను విక్రయించుచున్నారని తలపరలసియున్నది. ఏదిఏమిట్లున్నను ఈ దేశమునందలి పరిశ్రమలు అభ్యుదయి పోటీ చేయబాలమను నిస్సంశయము. ఇందుల కొక నిదర్శనము తెలిపెదము. ఇటీవలనే 2182 రైల్వేవాగనులకు రైల్వేబోర్డువారు పెండరులు కొరిరి. ఇండియా, ఇంగ్లాండు, బెర్లియం, జర్మనీ, అమెరికా, కనడ, ప్రాన్సు, హాలండు దేశములనుండి 44 పెండరులు పుంపబడినవి. ఈ దేశమునందలి కంపెనీవారు పంపిన పెండరులను నూచించిన ధర ఇంగ్లాండునుండి వచ్చిన పెండరులను నూచించబడిన ధరకన్న 1 1/2 వంతు అధికముగా నుండెను. భారతదేశపు కంపెనీవారు పెండరు అంగీకరించి యుండిన వాచాపు 50 లక్షల యొక్కములు కష్టము కలుగుచుండెడిది. ఈ అర్హులపొంది అంగీకరింపవలసిన కొటి పానుల మూలధనముతో తమ పని చేయుట మొదలు వాగనలను తయారుచేసి మొందుటచేసి ఎగుమతిచేయవలసి అన్ని విధములకు పనులు ఈ కంపెనీవారు యంత్రాలయములందు చేయబడును. ఇట్టి గొప్ప కంపెనీలతో భారతదేశమునందు స్థాపించబడగల కంపెనీల ప్రభుత్వమువారి ఆదరణ సహాయములేక పోటీచేయగలవా అని సంశయించవలసి యున్నది. కంపెనీలు స్థాపించబడినను కొన్ని సంవత్సరముల వరకైనను అవి ఇతర గొప్ప కంపెనీలతో పోటీచేయబాలమని చెప్పవలసియున్నది. కావున ప్రోత్సహించు నిబంధనల యందగి వదియవ నిబంధనల వాగనల ఇంజనలు తయారుచేయుటకై పరిశ్రమ రీతేజమునందు వృద్ధిచెందబాలమని చెప్పవలసియున్నది.

ఇందుకలనే ఫిక్సులు కమిషనువారి నివేదికము ప్రదు రింపబడునవరకు ఈ నివేదికమును నిలిపియుంచుటకు ఈ సంఘపు అభ్యుదయ తీర్మానించెను. ఇట్టి పరిశ్రమలు భారతదేశమునందు స్థాపించబడవలసినను, వృద్ధిచెందవలసిన ప్రభుత్వమువారి ఆదరణ సహాయము పొందుట అవసరము. ఫిక్సులు కమిషనువారు పరిష్కరించవలసిన సమస్యనే మేము కూడ పరిష్కరించవలసి వచ్చెను. ఫిక్సులు కమిషను వారి నివేదికమును మేము చూచినాము. కాని ఈ సమస్య సరి

ప్రభుత్వముగ వర్తించుచున్నది మా అభిప్రాయము. ఉక్కు పరిశ్రమను మౌలికము ప్రత్యేకించుట యుచితము కాదు. ఈ కేటగరీలోను వాగునూ కలెక్షన్లు చేయుచున్నాము. ఈ కేటగరీలోను ఉక్కును ఇతర కేటగరీలనుండి విడుదల చేయుచున్నాము. ఈ కేటగరీలోను మాత్రముగ పాపింపుటకు పూర్తిబోధ వారు ప్రభుత్వమున ఆలోచించినది భారత కేటగరీలనుండి రైల్వేవాగులను తయారు చేయుచున్నవలె ప్రోత్సహించ వలయునని దిగుమతి కాబడు స్ట్రీలుపై అధికమగు సన్నుతు విధించి వాగును, లోక మోటిపు మర్కెట్లోను విడుదలము ఈ కేటగరీలపై ఎక్స్ సైజును తగ్గించు ఆలోచించు పూర్తిబోధ వారు తగులవలె ఇచ్చివలయునని మా అభిప్రాయము.

ఇండియా ప్రభుత్వమువారు సామానుల కొనుగోలును మునుపటి సంబంధించిన నిబంధనలను గతవలయునని నొడ ప్రభుత్వమువారు మునుపటికి, తదనుగుణముగ ప్రభుత్వమును నిబంధనలను మాత్రమే చివరకుగానుంచు కొట్టెలు మలను తయారుచేయుచున్నాము. భారత కేటగరీలపై స్ట్రీలు లకు కొనుగోలు అధికారములను హెచ్చించు ఈ నిబంధనల తయారు చేయబడినవి. ఈమాన్యుల ఇండియా మర్కెట్ గారు అంగీకరించెదని నమ్ముచున్నాను. (ఈనిబంధనల కేటగరీలను ప్రకటించుచును.)

సి. ఎ. ఇన్నిసు.

ఎ. సి. ఛాటర్జీ.

సి. డి. యం. హిండిలే.

బి. యస్. కమాత్.

లల్లుభాయి శ్యామలదాస్.

రామశరణదాస్.

కాంబెలురోడ్డు.

* * *
 గా|| లాల్లుభాయి శ్యామలదాస్, గా|| రామ బహదూరు, లాల్లా రామశరణదాస్, బి.ఎస్. కామత్, ఎం. ఎల్. ఎ. గౌరవ సరియుక్తాభిప్రాయము.

మనము చర్చించిన పరిశ్రమలు, భారత కేటగరీలను నిర్వహించుచున్న ఉక్కుపరిశ్రమల గావలయున్నా, తాత్కాలికముగ వైసను ప్రభుత్వమువారు, రక్షణమును యేదోవిధముగ పొందవలయునని నిర్ణయమును బడయకుండుట నీలు లేదు. అని నివేదికలో దెల్పిన అభిప్రాయముతో మేము యేకీభవించెదము. ఏదే, మా సహాధ్యాయులు, అట్టి బోధన ఒకటి సుప్రసిద్ధియైన యెడలను, ఉక్కు పరిశ్రమకు కక్షలును నొసగుచున్నాము. వారివిచారణకు సంబంధించిన ఈవిషయమును పూర్తిబోధకు పంపుటయే తాముచుగల వలయునని చెప్పినపుడు యీసమస్యను బాగుగ మీమాంస చేసి నిర్ణయమును బడయలేదని మా అభిప్రాయము. ఇప్పుడు గా తాత్కాలికముగ నోక మాచన జేయుటవలన యిప్పుడు మేము చుట్టునున్న సమస్య పరిష్కారమునకు సహకారి గావరము. ప్రభుత్వమువారు ఇతర ఉక్కుమాలవర్గములకు సురక్షణ నొసంగివని ప్రకటించుటకు ఈ పరిశ్రమలకు సంరక్షణ మార్గములను పర్యాప్తి చేయించుట కొక పూర్తిబోధకు నియమించుటకు కాల మాన్యుమైనదని మేముదలచెదము.

ప్రభుత్వమువారు రేకార్డులనుచేరేనయిన కొంతకాలము వరకు యావదయమై చర్చించుకొనకుండు తీర్మానించు కొనుగోలు, పూర్తిబోధకులన్నింటినిగాక, ఉక్కు పరిశ్రమలకు పరిక్షించుటకు, స్ట్రీలును నిబంధనలలో 10 వ రూపాయలకు దానికొక, రెయిల్వేవాగు పరిశ్రమను కేటగరీలనుండి విడుదలచేయుట, ప్రత్యేకముగ నియోగించుచున్న వాగునుగూడ కొనుగోలు పట్టులు చెల్లించువానికి మేము మేమును గురించిన, రైల్వేకేటగరీలపై కర్మముజేయుటకు 10 కొట్లరూపాయలకు తక్కువగా ఉండనిచ్చి అవకాశమిచ్చుచు వాగునులకు పూర్తిబోధకు భారత కేటగరీలలో ప్రోత్సహములేను, భవము ఖర్చుకు గురైనయిన విశేషములనుండియు వానిని దెప్పించి, యింతటి చుంపివేసిన యెడల, మొత్తముమీద జూచిన కన్ను చెల్లించువానికి కేటగరీలనుగూడ సన్నుతు విడుదలము మేము ప్రోత్సహించుచున్నాము.

ఎనిమిదవ ఆంధ్రదేశ గ్రంథాలయప్రతినిధుల మహాసభ

నర్సారావుపేటదగ్గర పమిడిపాడులో మే 1, 2, 3 తేదీలను జరుగ గ్రంథాలయాభిమాను లెల్లరు దయచేయ వార్తలు

మేము మాచించిన పెనుబొకవిటి బాగ్యత్రయ చిహ్నంపలనీనదను మింగికోటిగలదు. బ్రిటిషు కంపెనీలనుండి తెప్పించు రెయిల్వేవాగుల ప్రస్తుతభరణ, వానిని తయారు చేయుటకు ఖర్చుకన్న తక్కువ యందున, వారే యెంత తక్కువ యందున? పది నుంక కన్న రమ్యల పాటు కావలసిన రెయిల్వే సామానులకు ప్రభుత్వమువారు పెం దెరుల గోరెదరు గావుం భారతకేటగరీలకు కేటగరీలలో కారణము లన్నింటిని దెలిసికొనుట యవసరము. ఈ విచారణజే యగా బ్రిటిషుపెండ్లలో భరణ తగ్గించుటలు గాన్పించిన యెడల, అర్థికభాగ నివేదికలో 189, 199 ప్యాఠాలలో దెప్పి వలయు భారతకేటగరీలకు మేమునుకై యీ భరణ తగ్గించుటం దువలయు పనిచేయవలయునని మా అభిప్రాయము. ఏదో ఒక విధముగ సహాయము, రక్షణము అలభ్యముజేయు వెదల రెయిల్వేకేటగరీలనుకన్న పరిష్కారముగను మేముదలచుము.

లాల్లుభాయి శ్యామలదాస్,
 రామశరణదాస్,
 బి. ఎస్. కామత్.

సర్ కామెలురోడ్డుగారి ప్రత్యేకాభిప్రాయము

నేను కామెలురోడ్డుగారి అభిప్రాయముతో సాధారణముగ సంగీకరించెదను. కాని ఒకేసామూ యెంత సరకులను సరఫరా చేయుచున్న భారత కేటగరీలను కావలసిన సరకులను కొనుగోలు అవసరమున భరణ పెంచు పెరుగుట యు మరొకొన్ని క్లిష్టములు జేర్చుచు నని నేను తలచెదను. ఈవిషయమై వాణిజ్యబాలివాత యేకాభిప్రాయము లే యుండలేదు. నేను ముఖ్యముగ జేయునాజ్ఞలను స్ట్రీలు కొనుగోలు నిబంధనలలో 8 వ నిబంధనయందు కేంద్రీకృతమై యున్నది. ఆ నిబంధనకారము, లండనులోని స్ట్రీలుకాఖ వారికి, భారత కేటగరీలకు తమకావలసినవస్తువులను కొనుగోలు స్వాతంత్ర్యమును విరుద్ధముగ అధికారమిచ్చబడినది. పరిశ్రమలన్నియు ననుసారమునందే, భరణతక్కువ జేర్చుయెడల, ఇండియాలోనే, సరకులను దెప్పించు భారతీయులకేదనుండి యో యూలో ఏ య న క ద్ద నుండి యో, ఆ తి న క ద్ద నుండి యో, ఏ జెం టై న కే మి, స్ట్రీలు ను ఇండియాలోనే కొనుగోలుకుండు స్ట్రీలు ఫీల్డర్లలోలకు ఆంధ్రకరముల యేలాలో నాకు దెలియవచ్చుది ఈ కేటగరీలలోని వాణిజ్యసంస్థలకు ప్రోత్సహ మొసంగవలయును. వానిలను కేటగరీలయొక్క తోడ్పాటుగ. ఎక్కడగ కొనుగోలు ప్రభుత్వమే వారిద్దరుండి కొనుగోలు యెడల, వారి ఖర్చులు తమమీదికి కాటి కాయ యంక యె దిగుమతివారులైననే కనువులకొరకు ఆధారపడియుండు భారతీయులకు సన్న దాయకముగ నుండు ఆటి దిగుమతివారులను ప్రోత్సహ పరుచుటవలన కేటగరీలకు యెక్కువ ఖర్చు లేకుండు, అవసరము వచ్చినపుడు కేటగరీలకు వలయు వస్తువుల దెప్పించి ఘనముగ వ్యాపారముజేయుటకు నీలుగనుండును. అట్లుగాక స్ట్రీలు ఫీల్డర్లలోలకు లండనులోని స్ట్రీలు కాఖల నుండినే వలయు వస్తుసాగుగలదని స్పష్టముగ దెప్పించవలసియెడల, ఆయా యెంత కావలయునో ముందే నుమారుచుచి యెక్కువ దెప్పించవలయును. అట్లు జేయుటవలన యెంతయో గర్వముగనుండును. మా దు విశేషములనుండి కనువుల దెప్పించి, విదేశ వారే ఆదస్తువులను తయారుజేసిన దృష్టాంత రమణముగ లవు దినిని నాడ కేటగరీలలో లోకలపాపించుట తక్కువలను యేర్పడును. వ్యాపారము కలగ్నాంబులన్నియు దెలిసి యందుటవలన కేటగరీలలో మాత్రముగ పరిశ్రమలు ప్రారంభించుటలో లాభపాటులన్నియు దెలిసి మోసముపొందుదురు. కనువులు కొనుగోలుచాల నిపుణుడై వానిసామ్య. ఈవిషయము యథార్థమున వస్తువులు తయారుజేయువానికిని కొనుగోలుని వస్తువులకేటగరీలను నిపుణులకు లేకుండు సరూపి సంబంధ మేర్పరచుటకు జేసిన కృతార్థము కేటగరీలవలన స్థిరపడెను.

కామెలో రోడ్డు.

సికందరజాన్ వార్త

ఒక లెక్క
 సికందరజాన్ 28:—ఏప్రిల్ 18 వ తేదీన సికందరజాన్ సికందరజాన్ అను కేటగరీలకు పూర్తిబోధమున వెతుకబడుచున్న వాణిజ్య అను నారకు ఈ ప్రవానము చాల విచిత్రముగ వలెపడెను. సికందరజాన్ కేటగరీలకు ఖర్చులను యనుసరించుచున్న ముగ్గురు మార్కెటునుగో నాచీబాన్ సికందరజాన్ వారి యందుండిన నైపుణ్యములను నిటీపాతీనులకున్నాద దెలియను. ఇటువలన సాయంత్ర మారకు చాల మ సీదులందు అలభ్యము. వారిని ముగ్గురు ఎదుర్కుటయందు వారిలో అమామ్యుడీన్ (పార్థ న గ ని క ద్ద వారి ను) టకు కానియుండిన. ఈసార్లు పోలి ను సవో యోగదేవ మాలిబ్లాఖాన్ కరిగింకగా వారకు పెటినే ఆ గద్దకు జనినబిఖ్యను అపామ్యుగా నుండి కట్టుకొట్ట ఆతనివద్ద పెద్ద కత్తియు కొంత విషమును వోరకెక్కుచు చంపబడినవాడు సికందరజాన్ అందు ప్రసిద్ధిగా దెలిసినపుడు ప్రజలందు ఉత్తేజముపావెను.

బొంబాయి వాణిజ్యసంఘము

బొంబాయి వాణిజ్యసంఘమువారు ఎక్స్ పోజి లమిడగల సాంప్రద్యుటీయందు మార్పునన్ను చు తీర్మానించిరి.

ఎక్స్ పోజి కలుకొను లోలగించు
 ప్రవా, ఏప్రిల్ 20:—ఈవిషయ "సర్వెంటు ఆఫ్ ఇ క్టరియందు ఇండియన్ ఎక్స్ పోజి కల దిపాల్లు ద్దతేయలనీనదని తీర్మానముగలయ ప్రధానవ్యాసరంపలడెను. ప్రభుత్వమువారి మతతాటప్రభులను గాను ఇండియాలోని 115, 128 పెన్సులను వలెని భారతకావనభయందు క్షరలో కొక ప్రవేశపెట్టబడునని దెలియవచ్చుది.

నోటీసు

ఇందువల్ల యావన్ముదికి తెలియజేయున
 నామెవార్త కాలములో నాకత్తికల్లి పాలల సరసముగాను, నాడ త్రికల్లి లేలుపాలకల్లి కేవల వ్రాసి, రిజిస్టరుచేయించిన రిజిస్ట్రకరము, నాకు గావుండి, క్షరవారియందు కొంతకాలమునండి, నాకు మకలిగి కలకల్లిల పిల్లలవల్లరాల, కార్యములు, నె అ చేయించుచు, నాకు చాలావలె కలగలే! యిప్పుడు మేజరునాయు, అమాఖర్చులు, కల్లరాలు సరిగాచెప్పక, కాలయాపన చేయుచున్నది. నేను నాకు చేసిన కష్టమునకు, నిలికొన్నలో యావా జర్నీ కాబడే దీక్షి మొత్తమునకు గాను నాడ ఆమెకు నానాదము, విషము, వికయార్థ కు న రేజనాదతాలూకా గంతురు ఇల్లల్లంక. డి. 297/2 కొడడవరవల్ల కల్ల మెంటు కే ఒకయకరం యాల్లె కెల్లు భూమిని హయాగా కొన్నానుగనక ఆమె సదరుభూమిని ఈ స యెవరిపేరైనను మేమే కైనను నానా, దమన, క వికయములుగాని నగాలుగాని పెట్టెయెడల కల్లకు యను పెట్టుకొనాడెను. అలా పెట్టుకొన్న అందు వారే బాధ్యులగుచుండి ఇందు మూలముగా చున్నాను.

నాలపర్తి ముగ

ఆంధ్ర ప్రదేశ్

1922 సం. ఏప్రిల్ నె. 27-వ తేది

శుక్రవారము

రైల్వే పరిశ్రమలు

రైల్వే పరిశ్రమల పన్నిటిని చాలవరకు ఇంగ్లండునుండియే తెప్పించుట, ప్రభుత్వమున కాచారముయ్యెను. ఇప్పటికిని, హిందూదేశ పరిశ్రమలను ప్రోత్సహపరుచుటకు తగు ప్రయత్నము జరుగలేదు. హిందూదేశద్రవ్యము ప్రవాహమునలె ఇంగ్లండుకు తేరుచున్నది. గతవత్సరము నుండియు, అయిదుసంవత్సరములవరకు రైల్వేల క్రింద ఖర్చుపెట్టుటకు, సామ్రాజ్యశాసనసభవారు ఉదారస్వభావముతో 150 కోట్ల ధనమును ఒక్క మూతే ఖాతానుజేసిరి. దానిఫలము దేశమిప్పుడనుభవించుచున్నది. ఇంచితేపు కమిటీ రిపోర్టులో, నివేదయము ప్రస్తావించబడినది. చేజ్కిన డబ్బును భుత్వమువారు పొదుపుగ వాడుటకు బదులుగ, పునర్నిర్మింపి ఖర్చుపెట్టుచు, ఇంగ్లీషుకంపెనీ లాభము గలిగించుచుండిరి. ఇంజనులు వాగ మొదలగు సామగ్రిని అవసరమగునపు డెల్లను మృతు జేయుచో, చాలకాల మవి అక్కరకు వ్రేలి. దిగు మరమ్మతులు గావించకబోవుటచే త్వరలో చెడుటయు, క్రొత్తయింజనులను పవ్యయమునకు లోనై వెలువలించు తెప్పించు సూచించుచున్నది. ఇది అక్రమమని, ఇంచితేపు కమిటీవారే ఖండించిరి. సామ్రాజ్య శాసనసభ్యులు ప్రభుత్వపు రైల్వేపద్ధతిని ఖండించి, ఇంచితేపు కమిటీవారి సూచనల కనుగుణముగ నుండలి రైల్వే వ్యయమును తగ్గించిరి. కాని త్వమువారు ఇంచితేపు కమిటీవారి సలహాలను సామ్రాజ్యశాసనసభవారి నిర్ణయమును గాని పింపక, తగ్గించిన వ్యయమును మరల పునరుద్ధరించిరి. నూటపదికోట్ల నొక్కమారుగ నిచ్చుట వ్యయముగ లేదని, ఇంచితేపు కమిటీవారి యుద్దేశము మొత్తముమీద ఇంతసొమ్మును ఇంగ్లీషు కంపెనీకి విశేషముగ జేరుననుటకు సందియములేదు. కాని, ఈసొమ్ములో చాలభాగము హిందూదేశ నందే వినియోగపడవలెననిన, రైల్వేపరిశ్రమల దేశమునందు స్థాపించుట యవసరము. వీనికే ప్రోత్సహ మొసగవలయునో విచారించు సామ్రాజ్య శాసనసభవారు 1922 సంవత్సర మార్చి నెలయందొక విచారణసంఘము నేర్ప తీర్మానించిరి. ఆసంఘము తనరిపోర్టు నిపుడు పంపెను. ఈరిపోర్టుబట్టియెనను, హిందూదేశ పరిశ్రమలకు ప్రోత్సహము గలుగజాలదు. నిరు కరమగు మరతులు పెక్కులుగలవు. రిపోర్టును తయారుజేయుటకు ముందు, సంఘమువారు ఆర్థికసంఘపు రిపోర్టు వెలు వేచియుండిరి. అందలి సూచనలే చాల పను పొందుపరుపబడెను. రైల్వేఇంజను వాగులును, తదితర సరకులును ఈదేశము తయారుగావలయు ననిన, ప్రభుత్వమువారి రట్టి మలను ముందుగ స్థాపింపవలయును. అటు కంపెనీలకు తగు ధనసహాయ మొసగ వును. విదేశపు సరకులపై సుంకములను దేశీయపరిశ్రమలను రక్షింపవలయును.

నూతనపరిశ్రమలను పోషించుట కింతకన్న పేరు మార్గము లేదు. పరిశ్రమల రక్షణమువిషయమున వెనుకముండాడి లాభము లేదు. కాని, విచారణ సంఘమువారు, రక్షణపద్ధతిని కడువివేచనతో నవ లంబింపవలయు నని ఆతురముగ గోరుచున్నారు. వీరి యూహ, ఆర్థికసంఘమువారి యూహకు సరి బోయినది. ఇటుల వెనుకాడుటవలన, ఏపరిశ్రమ యు అభివృద్ధిజెందదు. రక్షణపద్ధతిని విచక్షణతో నుపయోగింపవలె ననిన, ఆవిచక్షణ సామాన్యముగ దేశీయపరిశ్రమలకు విరుద్ధముగనే వినియోగింప బడును. ఇంగ్లీషు వర్తకుల లాభమునకు, ఇండియా మంత్రి నష్టము గలిగించబూనడు. ఈ వర్తకులు ఎప్పటి కప్పుడు ఇండియామంత్రిని ప్రోద్బలపరచి, వారిద్వారా ఇండియాప్రభుత్వమువారిచేతుల గట్టి వ్రేచెదరు. అందుచే హిందూదేశమువంటి పరాధీన దేశమున, విచక్షణతో గూడిన రక్షణపద్ధతి కొనసా గుట దుర్మార్గము. ఈ పద్ధతియొక్క అంతరార్థమును గ్రహింపవలెననిన, మరికొన్ని విషయములను పరిశీ లింపవలయును. రైలుపట్టా లీ దేశమున తయారు జేయబడుచున్నవి. ఉక్కు పలక లిక్కడ తయారు గును. వాగులుగూడ ఇక్కడనే తయారుగుచు న్నువి. కాని, వీనిని తయారుజేసి కంపెనీలకు తగిన ప్రోత్సహ మొసగిన గాని, సరకులు విరివిగ తయారు గాజాలవు. ప్రభుత్వమువారి ఒక మరతును విధించెదరు. వెలువలించు వచ్చెడి సరకుల ధర కన్న నిక్కడ ధరలు హెచ్చుగ నుండగూడదట. ధరల విషయముననే, యిట్లుండు లెన్నియో గలవు. విచారణసంఘమువారి యిట్లుండులను కొన్నింటిని గుర్తించిరి.

దేశీయపరిశ్రమల నణచివైచుటకు, ఇంగ్లీషు కంపెనీలవారు తమ సరకుల ధరలను చాలవరకు దగ్గించెదరు. ఇంగ్లీషుకంపెనీల పోటీకి తాళజాలక, దేశీయపరిశ్రమ లడుగంటుచుండును. దేశీయపరి శ్రమలు ఊణింపగనే, మరల ఇంగ్లీషుసరకుల ధరలు హెచ్చుగచుండును. అసలుఖరీదుకన్న, ఇంగ్లీషు కంపెనీలవారు ధరలను చాలవరకు తగ్గించి నటుల విచారణసంఘమువారి రంగీకరించిరి. ఈధర లతో హిందూదేశము పోటీపడజాలదని గూడ యొక్కకొనిరి. ఇట్టిస్థితిలో, ఇంగ్లండులో తయారు జేయెడి సరకులధరలకన్న, నీదేశపు సరకులధరలు హెచ్చుగ నుండగూడదనుట పొసగదు. ఈమరతుల క్రింద దేశీయపరిశ్రమ లెన్నడును తలయెత్తజాలవు. విచారణసంఘముల నెన్నిటినేర్పరచినను, ఎన్ని రిపోర్టులు వెలువడినను యంత్రపరిశ్రమ లెప్పటి యట్లులే ఎక్కుగుబాదుగులేక నిలిచియుండును. ఈ వ్యవహారమునందు వర్తకసమస్యకన్న రాజకీయ సమస్య ఎక్కుడుగ గలదు. విచారణసంఘసభ్యులగు లల్లాభాయి శ్యామలదాసు, రామశరణదాసు, బి. యస్. కామత్ గార్లు ప్రత్యేకాభిప్రాయమును ప్రకటించుచు, కనీసపుధరలను నిర్ణయించి ఇంగ్లీషు కంపెనీల మోసమునకు చోటులేకుండ జేయవలయు నని గోరిరి. క్రొత్తరోజులలో ఇనుము ఉక్కుపరిశ్రమ లకు ప్రభుత్వమువారు విశేషసహాయము జేసి, విదేశపుసరకులపై సుంకములను విధించుటయొక్క, ధర లధికమయినను హిందూదేశపు సరకులనే కొనుటకు బూనుకొనవలయును. అప్పుడుగాని రైల్వేపరిశ్రమ లభివృద్ధి జెందవు. విచక్షణలవలన యుపయోగ ముండబోదు. కొంతకాలము జరుగు నప్పటికి, ఇంగ్లండునకన్న హిందూదేశమునందే ధరలు తగ్గియుండును. రైల్వేపరిశ్రమలకు రక్షణ మొసగడమని ప్రకటించవలయుననియు, ఏవిధముగ సహాయముజేయవలయునో కనుగొనుటకు టారిఫ్ బోర్డును స్థాపింపవలయుననియు, శ్యామలదాసు ప్రభుత్వము గోరుచున్నారు.

సరకులను కొనుటకు, విచారణసంఘమువారు విధించినసూత్రములు, దేశీయపరిశ్రమ లభివృద్ధి జెందుట కొలెమాత్ర మనుకూలముగ లేవు. ధర లనుగూర్చి పట్టువల జూపుటవలన, నూతన పరి శ్రమలు విదేశములపోటీకి తాళజాలవు. హిందూ దేశమునందు సరకులను గొనుటకు ప్రభుత్వాధి కారులకు గల అధికారము చాల తక్కువ. నాడులు మొదలగులవు. పరిశ్రమల యభి వృద్ధికి ప్రభుత్వము వారే మునున్నార్థగ బూనుకొననపుడు, ఇతరు లెవరు తోడ్పడెదరు? ఆర్థికసంఘ నివేదికమువలనగాని, రైల్వేపరిశ్రమ లకు సంబంధించిన ఇన్సుకమిటీ రిపోర్టువలనగాని, దేశమునకుగలిగెడి లాభము మృగ్యము. ప్రజలకు శాశ్వతపహింపని హిందూదేశ ప్రభుత్వము ప్రజాభి ప్రాయమును పాటించునను నిశ్చయము లేదు. శాసనసభవారి తీర్మానములకు విలువలేదని స్పష్ట మయినది. ఇండియాప్రభుత్వ మొకవేళ అనుకూల మగు ఏర్పాటులను చేయదలచినను, ఇండియా మంత్రి వానిని పడగొట్టుచుండును. ఇంగ్లీషువర్తకుల నితడు యభిమానించుచుండును. ఇట్టిస్థితిలో దేశీయ పరిశ్రమ లభివృద్ధి జెందవలెననిన, స్వరాజ్యసిద్ధి గలుగుట యవసరము. సారములేని ప్రతిక్రియల వలన, లాభము గలుగబోదు.

మరల ప్రారంభము

భారతీయులకు జాతీయత లేదనియు, వారు స్వరాజ్యమున కర్హులుగారనియు, అంగ్లోహైందవ పత్రికలుపాడెడిపాట, ఇప్పుడంతగ వినుపించుటలేదు. పంజాబులో హిందూమహమ్మదీయ కలహమంకు రించుటచే, ఈపత్రికలకు సందు దొరికినది. మద్రాసు మెయిలుపత్రిక నిన్నటికినము, మరల వెనుకటి పాట పాడినది. సాంఘిక కలహములు చల్లారునప్పటికి ఎంతకాలమో పట్టుననియు, అంతవరకును స్వరా జ్యము లభింపదనియు, భారతజాతి లేదనుటకి పోరాటములే నిదర్శనములనియు, మెయిలుపత్రిక చెలుపుచున్నది. కాని, ఇట్టి పోరాటములను పెంచు టకు అంగ్లోహైందవ పత్రికలు కృషిసలుపలేదా? దక్షిణహిందూదేశమున, బ్రాహ్మణ బ్రాహ్మణైతర విభేదమును అంగ్లోహైందవ పత్రికలును, అధికార వర్గమును పెంపొందించి యుండలేదా? ఇటులనే ఉత్తర హిందూస్థానమున హిందువుల మహమ్మ దీయులమధ్య విభేదములను పెంచుటకు, ఇట్టి సందర్భములే కారణములయ్యెను. ఒక్కపక్షము సభిమానించుట, మరియొకపక్షమును చిన్నచూపు జూచుటవలన, ఎంతటివిభేదము లయినను పొడమి వృద్ధిజెందినవి. విభేదించి పాలింపుమను సూత్రము నిన్న నేడు గలిగినదిగాదు. అనేక సంవత్సరముల నుండియు, ఈపద్ధతి యవలంబింప బడుచునే యున్నది. దేశములో వివిధజాతులమధ్య విభేద ముల నింతకాలము పెంచి పెద్దజేసి, స్వపరిపాలన మునకు ప్రజలర్హులుగారని జూపుటకట్టి నిదర్శనము లనే అంగ్లోహైందవపత్రికలు వేలుపెట్టి జూపు చున్నవి. స్వపరిపాలనము ననుభవించెడి సామ్రాజ్య దేశములలో నిట్టిభేదములు లేవా? కలహములు పోరాటము లంతరించెనా? కలహములును పోరాట ములును గల ప్రతిదేశమునకును, మెయిలుపత్రిక సిద్ధాంతముప్రకారము స్వపరిపాలనమును రద్దుజేయ వలసి యుండును. విల్లెండునకు స్వపరిపాలనమిచ్చి నందువలన నేమిలాభము గలిగెనని మెయిలుపత్రిక ప్రశ్నించుచున్నది. విల్లెండులోనికను నిలిచియున్న సంతోభము, చిరకాలపరాధీనతకు ఫలమనియే గ్రహింపవచ్చును. పంజాబులో నిటీవల కొన్ని హ త్యలు జరిగెను. సిక్కులు కొండ తీ హతల గాని

చిరని దెలియుచున్నది. వీరి చర్యలను నిరసిండుచు, లహింసావ్రతమును విడనాడవలదని, గురుద్వారా ప్రబంధక కమిటీవారు హెచ్చరించిరి. ఎవరో కొలది మంది జరిపిన దుండగములకు, అకాలిల నందఱును దుర్మార్గులని మెయిలుపత్రిక పేరిడుట, నిచము, ఏ దేశమునందు, కూసీలు గాని, బండిపోట్లు గాని, జరుగవు? వానినిబట్టి, ప్రజల నందరను దుర్మార్గులని నిందించుట, ఎట్టి పేతువాదమో తెలియదు. రాజ్యాంగసంస్కరణములు సాంఘిక విద్యవమునకు కారణమయ్యెనని మెయిలుపత్రిక దెలుపుచున్నది. కాఁగలముచేతనే, వానికి దూరముగ నుండుటకు, కాంగ్రెసుపక్షమువారు నిర్ణయించిరి. ఆంగ్లోహైదవ పత్రిక లెంత ఎత్తిపొడిచినను, వాని నంతగ పాటించ నవసరము లేదు. భారతీయులు ఐకమత్యముతో వెలగుట, ఇతివలకొరకు గాదు. వారి సర్వరాధి వృద్ధి ఐకమత్యము వైసనే ఆధారపడియున్నది. ఐక మత్యమును చెడకొట్టెడి కార్యములనుండివారు వై దొలగవలెను. ఐకమత్యము కేవలము రాజకీయిక ప్రయోజనముకొరకు గాక, కాశ్యతముగ నెల కొనవలెను. వివిధభాతులమధ్య ప్రేమ ప్రవహించినపుడే, భారతజాతీయత బలపడును. అట్టితరి భారతీయుల మనోరథము నెఱవించుటకు, ఏకేని సాధ్యపడదు.

కెనియాసమస్య: లండను ప్రైము పత్రిక
 లండను ప్రైముపత్రిక కెనియా తెల్లవారికి ప్రక్కరాళము వైచుచున్నది. సామ్రాజ్య లాభమును పాటింపక, ప్రైముపత్రిక సైతము వర్ణమునే ప్రధానముగ భావించుచున్నది. భారతీయులు లేని పోని యిబ్బందులను వృష్టించి గోలచేయగూడదని, ఈపత్రిక మందలించుచున్నది. తెల్లవారు సద్భావ ప్రేరేతులై వర్ణవ్యవస్థను పాటించుచున్నారట, అప్రి కాదేశీయుల సంరక్షణ బాధ్యతను బ్రటిషువారు నిహించిరట. బ్రటిషువారి బాధ్యతలో భారతీయులు పాల్గొనవలరట. అందుచే భారతీయులకు సమానముగ హక్కుల నీయగూడదని, ప్రైము పత్రిక వాదము. ఈ వాదమునం దెంత కవటము గలదో ఇదివరకు దెలిపియుంటిమి. అప్రికాదేశీయులను రక్షించుటయనిన, వారిని దాస్యముననుంచుటయే. భారతీయులుగూడ అట్టిదాస్యమునే అనుభవించవలయును. మే మిదివరకు దెలిపినటుల కెనియా తెల్లవారికి భారతీయులవైనను, అప్రికా నివాసుల వైనను, సమానప్రేమయేగలదు. ఉభయులవైనను రాము రాజ్యముజేయుటయే, వారికి గావలసిన కార్యము. ప్రైముపత్రిక ఇటులదెలుపుచుండ, హైందవ రాయబారముల వలన ఏమిప్రయోజనముండును? టాంగనాయకా భారతీయులవై విధింప విడిచి క్రొత్తకన్నులు దుర్భరముగ నున్నవని వారు మొలలిడుచుండ, మేజరు ఆరమ్ముబీగోరుగారు వారి మొలలను పాటింపక గవర్నరుగారి సమాధాన మునునమ్మి, పన్నులను ఖాయపరచిరి. టాంగనాయకాదేశము జర్మనులనుండి లాగివేయబడి, ఇపుడు మాండేలు పరిపాలనముక్రింద నున్న దేశము. నా నారాష్ట్రసంఘమువారి యాజమాన్యమున, పరిపాలనము జరుగుచున్నది. నానారాష్ట్రసంఘమున, హిందూదేశము ముఖ్యసభ్యుకాలు. అయినను భారతీయుల కడగండ్లు తప్పుటలేదు. నానారాష్ట్ర సంస్థానసభ్యత్వము వట్టిబూటక మని స్పష్టమగుచున్నది. సామ్రాజ్య సంబంధముగూర్చి, దేశము బాగుగ విహరించి నిర్ణయింపవలసిన తరుణ మాసన్నమయినది.

మాదికాపు
 దివితాలూకాలో వడుకునూలు నిలిగిగిరించి నిన్నటికినము ప్రచురింపబడినలేఖను చదువరులు చూచియుందురు. దివితాలూకాలో రాటము లిడి వరకు విరామములేక బనిచేయుచుండెను. తీరిక గలవా రనేకులు, నూలువడుకుచు జీవనముగడుపు కొనుచుండిరి. దివితాలూకా వడికెడినూలును ఇతర తాలూకాలవారు కొనిపోయి, కద్దరును తయారు జేయుచుండిరి. ఈసంవత్సరము తుపానుగావలన ప్రత్తిచెల్లన్నియు నశించెను. ప్రత్తిగాని మాదిగాని దొరకనికారణముచే, నూలు తయారగుటలేదు. మాది సప్లయిచేసిన నూలువడుకుటకు, ప్రజలు సిద్ధముగ నున్నారు. మాదికాపునుగూర్చి, అఖిల భారత కద్దరుకాఖివా రిదివర కొకప్రకటనము గావించియుండిరి. మాదికాపును నివారించినగాని, కద్దరు విరివిగ తయారుగావలదు. ప్రస్తుతసమయమున, అన్నివనులకన్నను కద్దరునిర్మాణ మత్యవసరము. మాది యధికముగనున్న చోటులనుండి, కావలసినప్రదేశములకు పంపెడివర్షాలులు జరుగవలయును. ప్రత్తిగామమునను ప్రత్తిపండించుటకు బూనుకొనవలయును. పండినప్రత్తి విదేశముల కెగుమతిగాకుండ, ద్రవ్యాకాపరులు కొని ధరలను పెంచకుండ, కాంగ్రెసుసంఘములే పండినములతో కొని నిలువయుంచవలెను. వలయువారందరకు సప్లయిజేయుచుండవలెను. మాది కతాపును రాకుండ జేయనిచో, కద్దరునిర్మాణము ఆగిపోవలసివచ్చును. ఈయపాయమును కాంగ్రెసుప్రముఖులు గుర్తించెదరుగాక!

హార్మి మెనుగారు
 ఇంగ్లీషువారయినను, భారతీయు లయినను దేశమును గాఢముగ ప్రేమించునెడల, అధికార వర్గపు ఆగ్రహమునకు గురియగుదురని, హార్మి మెనుగారి దీర్ఘప్రవాసమే నిదర్శనము. హార్మి మెనుగారు హిందూదేశమును మాతృభూమివలె ప్రేమించి, దేశసేవ యొనర్చెను. ఈ పాపమునకై అతడు హిందూదేశమునుండి వెడలగొట్టబడెను. ఇప్పటికింకను ప్రవాసశిక్ష రద్దుగాలేదు. ఇంగ్లండులో నుండియు చేయదగిన యుపకారమును, హార్మి మెనుగారు జేయుచునే యున్నారు. హిందూదేశమునకు మరల నెప్పుడువత్తునా యని యువ్విభూరుచున్నాడు. నిన్నటికినము హార్మి మెనుగారి ప్రవాసదినముగటచే, బొంబాయిలో సభ జరిగెను. అతనిసేవను కలుపు రుగ్గడించిరి. బొంబాయి క్రానికలుపత్రిక యొక్క పలుకుబడికి హార్మి మెనుగారే కారకులు. హార్మి మెనుగారిని అధికారులెంత ద్వేషించినను, ప్రజలు వారి కెప్పుడును కృతజ్ఞులై యుందురు.

బొంబాయి కార్పరేషను : కద్దరు
 బొంబాయి కార్పరేషను సేవకులకు కద్దరు దుస్తులను ధరించుట కీయవలయునని, మెహతా గారు తీర్మాన ముపపాదించిరి. కద్దరు బట్టలు చౌకయనియు, చాలకాల ముందుననియు, వీరు వాదించిరి. కాని, సెర్తాగారు దీనిలో రాజకీయవాసన గలదని జెప్పిరి. హిందూదేశమున జేసిన దుస్తుల నీయవలయు నను సవరణను వీరు ప్రవేశపెట్టిరి. తుదకు సెర్తాగారి సవరణ యంగీకరింపబడెను. సెర్తాగారి కింకను కద్దరునుగూర్చి విరుద్ధభావము తొలగకుండుట కొంచనియము. కాని హిందూదేశములో తయారయిన దుస్తులనయినను అంగీకరింపట గ్రుడ్డిలో మెల్లగ నున్నది. ముక్తాను కార్పరేషనువారు కద్దరు విషయమున చలనము జూపెక రా? సభ్యులెవరయినను ఇట్టి తీర్మానమును ప్రవేశపెట్టకరా?

స్థానిక వార్తలు

కాలక్షేపము: 28 వ యేకము కనివారమునాడు సాయంత్రము 5 గంటలకు తిలకాడపేటలోని రావబనాడకి కలకల కల్లన్ పెట్టిగారి కాలిని పారకాలలో నెదాపేట వార్త ప్యలగు బ్రహ్మకీ కే. నూర్తిరావుగారు (దొడ్డి మానసంతుష్ట) చూచుచు కాలక్షేపము గావించురు.

హైకోర్టు వేసిన సలపులు
 వేసిన సలపులై హైకోర్టు 30-వ తేది సోమవారమునాడు మూడుబడి తిరిగి జూలై 9 వ తేది సోమవారమునాడు తెదక బడును. శ్యామూర్తి అడ్డర్నగారు సెలవులో 1వ తేదీనండి కలిమంక వారమున అవసరముగేను విచారించెదరు. జూలై 11వ తేది సోమవారమునండి యరవురు శ్యామూర్తి అడ్డర్న ప్రయోజనము క్రిమినల్ కేసులను విచారించురు.

సిటీకాంగ్రెసు కౌన్సిలు
 చెన్నై నగర కాంగ్రెసు (దీవిద) సంఘసభ నిన్ను సాయంత్రము 4 గంటలకు ఉత్తరమును హెచ్చుచేయుట ఆగ్రహముని ఆక్షేపించుటకు జయపడునున్న బహిరంగసభకు కాంగ్రెసు వారినికాదా వాస్తవించురు. వ్రాయబడిన లేఖనుగూర్చి కాక సభలో చర్చించిరి. శ్రీయరులు సింగారవేలునట్టి, చక్కయ్యనట్టి, నామాయాన కే. భావ్యంగా ద్వాసభుత కల్లకల. కేవలము పిటిషన్లతోను చుహుబులతోను మాత్రమే ఆక్షేపణను చుగించక క్రియాచూరకముగా చనిచేయదలచినచో కాంగ్రెసువారు వారి తోడ్పడెదరని తెలుపరతెను.
 29 వ తేదీని భారతకాంగ్రెసు సంఘసాయంత్రము చెన్నై పురి వచ్చెదడగాన వారి ఘనమగు స్వాగత మొసంగరెనె తీర్మానము రామొందింపరెను.

ఎగ్జురు పోలిసుకోర్టు

ఒక సార్జంటు శిక్షించబడుట
 ఎగ్జురు పోలిసు అందు మోటారుకంపెని ప్రావైజు అను పి. వి. రాజమహేశ్వరంగారు జనవరి 8 వ తేదీన 8వ యి కాకిటయందగ పోలిసు సార్జంటు జె. ధామగుగాడు వల అతనిని క్రొత్తయెయండెను. రాజమహేశ్వరంగారు క్రొత్తయి మిచ్చుచుండ సార్జంటు రికార్డుల రిప్పి అకనినికొట్టి తిట్టకా తిట్టుతిట్టెను. రాజధానిమాజిస్ట్రేటు లోడిఖాన్ సా చె గారునేటిదినము ఈకేసు విచారించి నిందితు నకు 10 ప్యును అ జరి మా న వి ధించి న ఇది కా క కో ఖత్తులు కింద రూ 5-12-0 చెల్లించ క ల యె న ని చు తిట్టు చెప్పబడెను. జరిమాన నిందితుడు చెల్లించిన అందు 5 రూక్యములు వి. రాజమహేశ్వరంగారి కిర్మకలయెనని మా స్ట్రేటు ఉ త్తరవొసగెను.

మానవస్తపుదావా
 మునై పెను రిఫ్రెసరిను బర్మామి పెను కంపెని: మా సేజరు ఎం. సోమశారాదణ మూర్తిగారు కి. ఈ ఎన్. ప్లిల్ల అను వారనివై దెప్పిన మానవస్తపు దా తినము ఎగ్జురు పోలిసుకోర్టునందు కామయెదుగారి విచారణకు వచ్చెను. ముద్దాయి వైకంపెనిలో నోయెజ ఈతకు 1-2 1928 తేదీనుండి పనిలోనుండి తొలగింపబడెను. తేతనమున ఇచ్చుటనుగుంచి కొంతకు తు త్తర క్రొత్తయి: జరిగెను. అప్పటినుండియు వాళ్ళిని ఫిర్యాదివై స్పర్ధగలదు. న యి,కంపెనిపిబంటు:కు జాలువ్రాయుచు, ఫిర్యాదినుదేఖం బు వ్రాసి న వా దు తు ం దా కో యి అ ని మరెవరనిధముగను దావా తెచ్చెను. ఫిర్యాది వైయధికార దాతనితుర్వాదకు నప్త మొనర్చు న దేశముతో సర దిట్లు చెను. ఇది ఫిర్యాదిఅపోపణము.

ముద్దాయికి సమ్మతులు జేయరతెని శ్యా యుత్తర్య గావించి మేమె 7వ తేదీకి వాయిదాజేసి

రైలు ప్రమాదము
 30 వ 26:— రైకారకు ఫిజాబాదు రైలు: కలకూడు డ్రేవనుకద్ద అవుదుకోహింఖుండు రైల్వేకంపె నున్న రైలుబండి గతదినము 4-30 Xcl టు పట్టాలనుండి గి క్రిందపడెను. కారణము తెలియదు. 34 గంటలలో చు సరిజేయబడును.

దేశీయ వార్తలు

భారత కాంగ్రెసు కార్యసంఘము వారి సంచారము

శ్రీయుతులు రాజగోపాలాచారి, మాధావ మహాపాత్ర, శ్రీమతి సరోజినీదేవిగారు 25 వ తేదీ రాత్రి అమరావతి వారి వారికి ఆచట సోదాలో ఉన్నారు.

ధర్మిలో నాయకుల సమావేశము

రాజగోపాలాచారి, సరోజినీదేవి, దాక్షర మహాపాత్ర టి. ఎ. కె. పెళ్ళాన, దేవదాసు గాంధీగారు 25 వ తేదీ ఉదయమునకు ధర్మిలోనికి. కాంగ్రెసులో ఇందు కలుప వారును కలసి కుచేయుటకు సాధనమును సూచి వీరును మాట అవ్వలుభావ దాక్షర అప్పారావును అప్పారావ గారి సృజానునతో ఆ లో చించిరి. చాల గంటల పేపు చర్చనగిరి. పిమ్మట కాంగ్రెసువాదులు అమరావతి వారు వెళ్లిరి. అటుండి బొంబాయికి వెళ్లెదరు. మాధావ్యుడు గారు బొంబాయి వెళ్లిరి. అటుండి తుమ్మరికి కేంద్రరాష్ట్ర సభ కర్మకురసించెదరు. పెళ్ళానగారు అమరావతి వెళ్లిరి. (కృతజ్ఞ)

ప్రారంభవిద్యాచట్టము క్రింద హైకోర్టు అపీలు

మూడుంటికి విద్యార్థులు మునిసిపల్ పాఠశాలలోను వ తనమామైన కంపులదేవి ప్రాథమిక విద్యాశాలను 10 వ కెక్టరుక్రింద నొక పాఠశాలను కేసుచేసిగా అరెస్ట్ అర దూరాయి పాఠశాల నేయదెను. అరెస్ట్ బొంబాయి హై కోర్టులో అపీలుచేసెను. కా మూరైన రాష్ట్రీయ పాఠశాల పాఠశాలకు కంపులదేవి. అపీలు అరెస్ట్ విద్యకర్మకురకు మున్సిపల్ పాఠశాల విద్యనుసూచి కేసుచేయలేదు. పిల్ల ములుగోరి యాకేసు చేయబడలేదు. ప్రజలెవరను ప్రత్యేక పాఠ శాలలను పెట్టకుండ చేయుటకు యత్నమున కారీయపాఠ శాలలను రూపుకొల్పకును యాకేసు చేయదెను. ఇప్పుడు మూడుంటికి 50 పాఠశాల పాఠశాలలున్నవి. వానిలో 8000 మంది విద్యలు చదువుచున్నాడు. మూడుంటి నిర్వహణప్రాథమికవిద్య కేంద్రకంఠె నను తీర్మానమును 12-1-1923 తేదీన మున్సిపల్ పాఠశాల కమిషనరీగా యా కేసు నిర్ధారముని అపీలుకు పిటిషనుపెట్టగా హైకోర్టు వారు పిటిషను సంగీకరించిరి.

బొంబాయి కార్మికసమస్యలో

ఖద్దరునుగూర్చి చర్చ

నిన్న (26 వ తేదీ) బొంబాయి కార్మికసమస్య బొంబాయిలో జరిగినది. "మున్సిపల్ పాఠశాల ఖద్దరునుగూర్చి ధరించవలెన అందుకుల చాలవ్యయము కర్మను. ఖద్దరు చాల చాకగా దొరకును సంకల్పమునకు 88,000 రూపాయలు వ్యయముకర్మను. ఖద్దరును కొట్టకొనిపోయలు (మిమియ చున్నాడు. (క కల య హైను పా ర య చే యుట చే న క ని. రా క క య మ గా ర ర ధి ప్రా య మ రా తీర్మానము కాకేపించెదరు. రాజకీయకార్యకర్తలలో కొందరు ఖద్దరు కట్టునుండవచ్చును. గాని ఖద్దరు కట్టు వారందరును రాజకీయకార్యకర్తలు కాదు" అని మహాత్మా గాంధీ తీర్మానము సుపరార్థించుచు నుడిచిరి. పెరవాగారు తీసికాకే పించిరి. దేశీయబట్టల పేరే సురక్షరకు ధరించవలెనను సవరణ కపాడించిరి. ఖద్దరు అనుచోయదారులకు ప్రభావంగా గాన తీర్మానము వీరభట్టా తేనూడదని పెరవాగారు నుడి ఖద్దరును ధరించవలెనను తీర్మానమును బలపరచుచు గొల్లే గారు మహాత్మాగాంధీ సుపర్యసించిరి. మున్సిపల్ పాఠశాలలో సగముమంది అనుచారాధ్యయము సంగీకరించవగాన ములను ధరించరు దేశీయబట్టలని యుండుట మంచిదని ముగియ జేయుటగాదు నుడిచిరి. మహాత్మాగాంధీ తీర్మానము యొంది. పెరవాగారి సవరణ వెళ్లినది. ఇప్పుడు చాల భాగము దేశీయబట్టలతో వాడుచున్నామని విమానము నుడిచెను. (ఆ. వెను).

దేశీయ చిత్రరంగనవాసుగారు

దేశీయ చిత్రరంగన వాసుగారు బాహ్యమునండి బయటకు 25 తేదీన కలకత్తావరం.

మూస్తరు మనమామూర్త్య గానసభలు

ఈసారి నిజామాని నివేదిక కడపటిసభలు. ఇక సభలు జరుగవు. ఈసారినియను యిరెని వరివారమును రంగూమకు బయటకుకేరీపొవుచున్నాడు.

కవు (28 వ తేదీ కనివారము) పాఠశాలము 6-30 వకు, ఎల్లండి (29 వ తేదీ ఆదివారము) పాఠశాలము 6-30 వకు కార్టబట్టను అర్పించునునది ప్రె. ఎ. వి. ఎ. గొల్లేపాటలో యీ రెండు కడపటిగానసభలను జరుగును. మూస్తరు మనమామూర్త్య యను పాటను అరెస్ట్ కరియగు సర్వదావాయియ ను చాలియను తమకుగల అర్థవచ్చు గానకార్యకర్తలను మునియికిపోరి కలరచెదరు.

మయ్యలు సున్నీలు కొట్టుకొనితి, కొందరు చనిపోయిరి.

సంయుక్త రాష్ట్రములలో అమరావతి వందలము నును ముహూనపూలో కరాకీ 25 వ తేదీన మహమ్మదీ యులలో మయ్యల కేవలమును సున్నీ కేవలమును కొట్టుకొని తి. కొంతకాలముండి యీ రెండు కేవలములకిని కార్య యు - ప్రబలముగా నున్నట్లు తెలియుచున్నది. చాల దావాలు కేసులు జరిగినవి. సున్నీలు ప్రార్థనలు చేయుచుండగా మయ్యలు కుపాటులు కార్మికిని నున్నీలు న, మయ్యలు ప్రార్థనచేయు చుండగా మున్నీలవచ్చి కొట్టుకొనమయ్యలు ప్రాణసంకటార్థము కుపాటులు కార్మికిని మయ్యలు అనుకరించిరి. మాడుకరములను అమరావతి కిడికొనివచ్చిరి. ఎంతమంది దెబ్బలుకలిగెనో తెలియలేదు. సుయ్యెనవార్త తి కార్యకులతో నింకను ప్రకటించబడలేదు. పోలీసుమండలకార్యకు లచటికి వెళ్లిరి.

హార్మి మునుగారి ప్రవాసదినోత్సవము

నిన్న (ఏప్రిల్ 26) బొంబాయి ప్రాంతముకలిగి సుపా వకుడగు హార్మి మునుగారిని యిండియాదేశమునండి కరియి కిని-ది-మనుటచే బొంబాయిలో ఆ విషయమును కర్మిండుట తనిన్ని బహిరంగ సభ జరిగినది. హార్మి మునుగారిని మరల కారక దేశమునకు రావీయకుండుట అగ్రమునకు సలుపురు గంభీర సభ్యులును నొసంగిరి. కొందరు హార్మి మునుగా రొసరించిన ఘన మగుసేను ప్రకటించిరి.

రంగూనులో రాజుద్రోహపు కేసు

రంగూనులో నొకప్పడగు కొమాడగు మంగురానేను గారి యిండియా ఒక పాంగి (బర్మా మరగురువు) వ న్నులు చెల్లింక గూడ దేని యవస్థనించెను. ఆపాంగి కరారి యిచ్చెను. ఉపన్యాసము కనయించు జరుగుట కనుకుంచిరియలకు పోలీసు వారాప్పడగు మునుగారి అరెస్టు చేసిరి. అరెస్టుకర్మ ఖద్దరుబట్టలను కట్టుకొనియొందెను. దీనికే రమను ఖద్దరుబట్టలతో కారణము. వానిని కనులచెల్లెకని పోలీసు వారిపటు వరిచాట్టలను విప్పిచేసెను. మయ్యగమయి జిల్లామేజిస్ట్రేటు యాకేసు నిర్ధారణచేయుచున్నాడు.

పంజాబులో అల్లరులు, హత్యలు, అరెస్టులు.

సర్దార్ చందాసింగుగారి హత్యసంబంధమున 20 ఏండ్ల కయనుగల ఒక ఆకారీని అరెస్టుచేసిరి. అరెస్టుకర్మ మండలమున చాల ఘోరములను సరిపిన మార్కాసింగును బుడిచిపెట్టువారుని గూడ అరెస్టుచేసిరి. అరియెడ్ల ఒక పిస్తోలునుబడెను. అరెస్టు గురు కొట్టుకుండ్లమున 11 గురు మహమ్మదీయులను అరెస్టు చేసి బాహ్యమునకు వదిలిరి.

హిందువులకు మహమ్మదీయులకును సఖ్యతను కలి గించి కొంతని నెలకొల్పుటకు అమర్తకర వాయకలోక ఉప సంఘము సేర్పరచిరి.

కంబాలు దర్పణిఅనుభృతి సంపాదకునిపై తేలదిన రాజుద్రోహపుకేసు కొట్టివేయబడెను. ముద్దాయిని విడుదలచేసిరి.

లిబరలు ప్రమాదవేశము

సకారాయందు ప్రేరేప్యాధి యుండుటచే బొంబాయి రాష్ట్రీయ విరవాదముతోనును మార్చి కరాకరాయకలో జరిగెదరని దేశీయమున్నది.

చెన్నపురి మండల ఆంధ్ర కాంగ్రెసుసంఘము తరపున తిలకు స్వరాజ్యనిధికి

కోల వెన్ను రామకోటికర్త రావుగారు వసూలుచేసిన మొత్తము

Table with 2 columns: Donor Name and Amount. Includes entries like 'వి. యెస్. నరసింహాచారిగారు రూ. 25', 'చింతకుంట, రాఘవరావుగారు 20', etc.

శ్రీయుర కొదాలి శివరామకృష్ణ రావుగారి ద్వారా

Table with 2 columns: Donor Name and Amount. Includes entries like 'కెయనమాడి శేషగిరిరావుగారు రూ. 5', 'భైరవరమ హనుమంతరావుగారు 1', etc.

ఆంధ్ర జనని

ఇదియొక మారకాంధ్ర దినపత్రిక. ఈదిపత్రిక మొదటి సంచిక చెన్నపురిలో నిన్న (ఏప్రిల్ 26) టి. కోమలేశ్వర వేదవతి మాతాకార్యాలయమునకు చేరింది. కృతజ్ఞతతో సమకాలిని, సంపాదకుడు జి. నేంకటకృష్ణారాయగారు. కార్యకర్తలు 127 ప్రాచ్య, జాగ్రత్త, మదరాసు. చందా దినపత్రికకు గంక ర్మమునకు 12-9-0, 6 నెలలకు 6-8-0, 3 నెలలకు 3-12-0, ఒక నెలకు 1-4-0. చెన్నపురివారికి పాటుచందా 8-0-0. విడి పత్రిక 0-0-6. వ రపత్రికకు సంకల్పమునకు 3-0-0, నెలకు 0-8-0. దీని మొదటిపుటపై. శ్రీకృష్ణభగవానుడును భారత మాతయు కలులాసనాసీనుడగు గాంధీజీయు యు ఘనమును సుసంపన్నులు చిత్రింపబడెను. ఒకవంక నెలకుగ గూడ గలదు. రాట్టమును, ఉదయభానుని గుడ్ చిత్రించిరి. భారతమాత చతుర్భుజులతోభిక్తయై యున్నది ఇదియొకపత్రిక నాటుగుసంపుటయు (ప్రకటింప బడెనయొ ఇదియొకవంక. పుట మనియొ తెలియచున్నది.

ఇంకొక కృష్ణ హిరకారిటీ పత్రికలవైభవ నాన్నది. కి పుటలు కలిగియున్నది. చెన్నపురి ప్రాచ్య 127 కృతాయన ఆంధ్రజనని మాద్రాలయమున ముద్రింపబడెను. వలయువా రా చిరుగామాను (వాడుకలెను.

ది హిందూస్థాను తేబరుఅందు కిసను పార్టీ శ్రీమాన్ సింగారవేలు చెట్టిగారిపేరుతో చెన్నపురిలో నొక ప్రాత్రి పత్రిక (మదరాసు ప్రేతులవత్తు) సేర్పరచిరి. వారు మేనెల ౧-౧౧ తేదీని కార్యకర్తల దినోత్సవమును జరిచెదరు. ఆవాడు తిరువర్కేడి సముద్రతీరమున బహిరంగసభ జరుగును అసభలో నా మహానుగూర్చి తెలుకుండును.

విదేశ వార్తలు

కెనియా సమస్య

భారతీయుల స్థితి

లైమన్ ప్రతిక అభిప్రాయము

లండన్, ఏప్రిల్ 25:— కెనియాలో ఆధిక సంఖ్యా భూమిని ఆసియా వాసుల పాలనను హిందూజేతులలో ఉన్న వారి స్వతంత్రత ఒక నిమిషమైనను సహించవలదు. సామాన్యమందున్న ప్రత్యేక సంఘములవారు తమజనసంఖ్యలో వారిభేదము అందవలెనని కోరుతుంటే భారతీయులు తమవారి కెనియాలో కష్టముగ నున్నది వ్యాజ్యముకంటెలేదు అను లోపములను తెలియజేయుట ఈ సందర్భమున ఉత్తమము.

కెనియా స్వతంత్రతను బ్రటిషువారు సంతకర్తవ్యమును పొందిరి. కాన స్వతంత్రముగ గాని అనుభవముచే గాని పాలించు ప్రతి అర్హతను వారు పొందినది బ్రటిషువారు తప్పుకొనుటకు నిలువలేదు. శ్వేతజాతియును జరుగు వ్యాజ్యము కెనియా భారతీయులకును గలగునని కెనియాలోను భారతీయులకును, ఇండియాలోను భారతీయులకును లైమన్ అభిప్రాయము కొనగలచున్నది. భారత రాజకీయ ప్రముఖులను సూచించి బ్రటిషు వారికి తెలియున. వ్యాజ్యకారము కెనియాలో స్థావర మేర్పరచుకొన్న భారతీయులకు అన్యాయము జరుగవలదు. కను స్వతంత్రములో స్వంత కొంతలే కెనియాలో వ్యాజ్య సమస్యనుగ కాలమును వారికి అన్యాయమును కలుగనియ్యదు.

అంతర్జాతీయ ప్రత్తిసంఘమువారు

యభివృద్ధియగు సూచనలు లేవు

అంతర్జాతీయ ప్రత్తిసంఘమువారు సూచకమై పరిశీలించి అసంతృప్తికరముగ నున్న పరిణామ ఇంతలో యభివృద్ధి కెందు వకాళము లేదనియు తెలియజేసిరి. నూలు సరఫరాకు ఎక్కువ ప్రాతికేతనమును యునైటెడ్ స్టేట్సువారు ప్రత్తి ఎక్కువ ప్రభుత్వ విధియందు ఒక కారణమనియు అందుచే ప్రత్తివంటిను హెచ్చుకేసిన ప్రత్తివంటియు చేతములు బాగుపడుట కొరయు అవకాళము గలదనిరి. ప్రపంచమునందంతటను ఒకే హెచ్చు ప్రత్తి సరఫరా ప్రమాణ ముండవలెనని.

లా సే ను స భ

రషియానుగూర్చి ఇస్తితుగారి ప్రశంస

రషియా ప్రాయశః పాల్గొనవచ్చును

లా సే ను, ఏప్రిల్ 25:— అధిక సంఖ్యమైన సంధిపుర ప్రాంత అధికారియగు చర్చించిరి. తుదకు మా మామూల్యాయస్థానములనే యుంచవలెనని ముదిరిన మిశ్రణ మంతామునీ స్థానముల ఏర్పాటు అంగీకరించబడెను.

తురుష్కుల మొండిపట్టు

రిస్కొ, అర్ధరాత్రి ఏప్రిల్ 25:— లా సే ను స భ మరల నవము ప్రారంభమైనది. ప్రతి కృష్ణవిషయమును గూర్చి తురుష్కులు ముమ్మరపట్టుతో చర్చించిరి. అన్ని సదుక్తము ప్రత్యేకతలక్షణాల సంఘమువారికి తెలియజేయబడెను. జలసంఘాల సమస్య మరల చర్చకు రాదు.

లా సే ను, ఏప్రిల్ 25:— మొండి పంచాయతీలో జల సంఘాల విషయమై యభిప్రాయమును మార్చుకొన తలంపు న్నుచో రషియానుగూడ ఆహ్వానించవలెనని ఇస్తితుపాషాగాడు కోరి. కనుక జలసంఘాల విషయమై మరల చర్చించు అభిప్రాయము లేదనియు వాడు కావడము అనవరతమై సభకు రషియాను సూచించితిమనియు మిశ్రమందలి తెలియజేసెను.

రషియానుగూడ కొంతమంత తరుణిని మార్చుకొని సంతకము చేసెనని తోచుచున్నది. కాన లా సే ను రషియానులు కాదును.

బిర్లా ం డు

భక్తమహాస్వతులు ప్రారంభముగలు

యోగ్యులగు డబ్లిష్ పాతలను ఆయాభవమును భరించుట కొన్ని వరకులకులై శ్రీశ్రీలు ప్రభుత్వమువారు అంగీకరించుటకు తీర్మానించుకొనిరి.

తగిన కట్టుబట్టుముల నేర్పరికి ఆయాభవమును భరించవచ్చునని. అకాంతి అంతయు తగినవి ప్రభుత్వమువారు అభిప్రాయపడినటుల తోచుచున్నది. కగరములో డబ్లిష్ లో-గనుక ఈ ఏర్పాటు సాధ్యమగుచో జేతమంతయు ఆయా భవమును భరించుట తీరతగినదను.

జర్మనులు పూర్తిగ లొంగవలెను

పరాసుల ప్రతిజ్ఞ

లండన్, ఏప్రిల్ 25:— కరాసులు కొడవది సంవత్సరముగ జర్మనులు లొంగవలెనని గాని తరొడిగాదు. జర్మనులు రా య వా ర ము ల ను ప్రారంభించుటకు ముందు సాత్విక నిరోధమును త్యజించవలెను. జర్మనులు ప్రకటన గుర్తిక వ్యవహారములను తప్పుకొను చున్నారనియు రూరలో తమ సాత్విక నిరోధమును మానవలెను ఇదియే కావలెనని లుట్ ప్రారంభమగుటకు జరుగవలసిన ముఖ్యవిషయము.

రుషేనియా ఋణము

నూటికి 4 పాముల కడ్డి వోలెండు రుషియాకు 1620 000 పాములు ఋణమునియవలెనని లండన్ లో ప్రకటించబడెను.

అధిని వేతములు-వైద్యులు

అధిని వేతములకు వైద్యులను గ్రేటు బ్రెజిలునుండి బంతులు త్రవ్వకములు జరుగుచున్న పరిణామ విషయములపై అధికారి మున్ను ఇతర ప్రభుత్వములతో తప్ప ఇతర అధిని వేతములకు వైద్యులను బంతులు మార్చుననియు తీరములు తీర్చుకొగ ఇవ్వబడు ప్రభుత్వముల మధ్యను అధ్యక్షులు చిట్కంట కష్టమనియు కాదున్న సభలో ఆరంభి గొడగారు చెబుచిరి.

పోలిషి విరులను సమర్థించుటకు

మాస్కోలో మతాధికారిలందరూ సభ చేయుచున్నార

ఇంగ్లాండు రషియా

బ్రిటిషు ప్రజల అదరణ

బ్రిటిషు ప్రభుత్వమువారి ఆక్షేపణ

రషియాలో బ్రిటిషు ప్రజలు పొందుచున్న అవరణను గూర్చి తీవ్రముగ ఆక్షేపించుచు బ్రిటిషు ప్రభుత్వమువారు రషియాలో ఉత్తర ప్రభుత్వములను జనప్రయత్నమున కొడుకు సభలో మెక్సికొగారు తెలియజేసిరి.

వైస్రూ ఒడంబడిక

అమెరికను వాణిజ్య ఉద్యమముకు అడ్డంకి నుడుచర్య నెత్తినది బ్రిటిషు ప్రభుత్వమువారు దీనికోసమేదనియు ఇప్పుడు ఒకటింటికి ఇదిగో (బ్రిటిషువారికిచ్చిన అధికములకు వర్షపుర విధానముగ లేదని మెక్సికొగారు. ఈ విషయమును మరల లా సే నులో చర్చను ప్రారంభించుటకు అవసరము లేదని.

మాస్కో-ధర పాన 1 కి 182000, 184000 ప్రమాచున్నది.

కాబోధ అంతర్జాతీయ సభలో కృష్ణాగమము ముఖ్య విధానమును ఆలోచించెదరని కామస్క సభలో తెలియజేసిరి.

కలకత్తాలో 1921 - 1922 - 1923 సంవత్సరములలో 15,50,985 ను 2893 వలకును కెల్లెలను ఏలకులేములకు కలకత్తాలో నిలకజేసినినినినినిగా గాను కామస్క సభలో తెలియజేసిరి. ఈ జేతములకు ఇది ఎరువతిజేయబడినది. ఇండియా ప్రభుత్వమువారి నడిగి తెలియజేసెనని.

లంకావైరు నూలు సరుకుల

పనివాండు

వేతనములు నిలకడ

లంకావైరు నూలు సరుకులను కండువ చేయు మార్కెటు కను యామములలో వేతనములను చూర్చి తేసికొన్న ఒడంబడికలు భవారముతో తీరిపోయెను. వేతనములను నిలకడగ ఉంచుటకు ప్రయత్నములు జరుగుచున్నయని.

జలాలాబ్ దౌలతుల సరిఖ్య

యునైటెడ్ స్టేట్సు 76, ఫ్రాంసు 41, జపాను 48, ఇటలీ 48, గ్రీసు 52, ఇంకు 12 రిజర్వ్ లో నున్నది.

కప్రాల్ రై మెర్ గారిని సార్వభౌముడు సత్కరించెను.

కరీ జిల్లాలో వట్టువడిన ఇతరులకు ఉపవీక్షించిరి.

తనభర్త గౌరవార్థము చేసిద్దిన సరి ముగ్గురు బిడ్డలు ముగిసిరి సభ్యునియట అభివృద్ధిని దిగి స్పటిక ఏర్పాటు చేసెను.

కప్రాల్ మహారాజుగారు 25 తేదీని సార్వభౌముని ఆహ్వానమున పురస్కరించుకొని లండన్ లో ప్రవేశించిరి.

ఇంగ్లాండులో రెండు మూడులలో నూతనము తగినచముడ పూర్తిగ నున్నది తెలిసింది.

(వేమ్యూర్ క్ల యునైటెడ్ గా) డుగ్లస్ బ్రాన్ డుగ్లస్ యాక్స్ ప్రభుత్వ నియమించబడెను.

నానార్కాల్ కార్యాలయమున పనిచాడెదను 'లా కల్లు' జేతముండ పనిలోనికి రావచ్చుట ఏర్పడగలను.

లిబరలు పక్షమువారు సంయోగముగ పనిచేయుటకు లాండన్ లో గారు కనివారమునా ముఖ్యులై చెదర.

గృహనిర్మాణ వట్టుము నిర్మాణము వలెనని కార్మికులు జేసిన తీర్మానము విగిరియెను. రెడెకమారు ఆమోదింపబడినది.

బోలిషి విరులు చేపలకడకు బట్టుకొనిరి. బ్రిటిషు ప్రజలను జంపిరి. దీనిచే కోపముకల్గి ఆలస్యములేనే రషియాతో ఉత్తర ప్రభుత్వములను ప్రారంభించెదర.

గల్లిపోలిలో రణనివాకులైన అస్ట్రేలియా జ్యోకలంకు మూడు గౌరవార్థము కిర స్మరణ చిహ్న సభ తీర్మానము జరిగెను.

మిగులువడిన భవములు మారిపోవడంగ నుండుటపై పోలిషులకు లైట్స్ గు కండక్టులను తొలగించుచుండెననియు అనుసరణ నేర్పడుకొగ జేయబడెను.

వెట్టువడి భవములైన పన్ను చేతమలెనని ముదిరినది కార్మిక ప్రభుత్వ తీర్మానము అధిక ప్రభుత్వము రెండవసారి ప్రతి వెట్టువడు ఆలోచించబడును.

నింగ్లూడు నాకాళము నిమిత్తము కామస్క సభవారు సూక్ష్మము ఏటు చేయుచు ఏకనియో ప్రారంభించెదరని ఎల్ల క్షయమును చేయనియో ల్యాండులకు గారికి కర్మలు ఆమెరి గారలచుడి.

జేమము లిబరలు ప్రభుత్వమువారికి తోడ్పడుచున్నారని పుట్టినవంతులకు ప్రత్యక్షముగ ప్రభుత్వమువారికి ప్రయోజనము ఒక ఓటున్నచో అనుకూలముగ మూడు ఓట్లు వారికి గలవని విషయము ప్రకటించిరి. కొండకు ఓటు చేయుట లేదని.

కృష్ణాతీత మక్షమువారు అగాధములో వడెదరని లెక్కా వాడ ప్రభుత్వము అట్టి భయకడకవరము లేదనియు అందెము ముగ్గురము తోడనే మెలగుచున్నారనియు లెక్కా వాడ ప్రభుత్వముకు సమంజసముగ వ్యవహరించి ద్వుడో ఎట్టి ప్రయోజనమును కలకత్తాలో గాని చెబుచిరి.

వి. ఎన్. రైల్వే కార్మిక సంఘము

భారత కళాసీలను తీసివేయుట

కార్మిక సంఘము తమ పాత్రవలన వివిధ భారతీయ వానిని... వి. ఎన్. రైల్వే కార్మిక సంఘము ఏర్పడినది...

సంస్కృత సాహిత్య సమ్మేళనము

హిందూ మతమునాసభలు

శ్రీకాళి శ్రేణులనుండి ఏప్రిల్ 26 నుండి 28 వరకు... సభలను నిర్వహించిన ప్రతిభలు...

నడియూ జ్యూట్ మిల్లు సమ్మే

దీక్షాదళాలను సమ్మేళనము నడియూ జ్యూట్ మిల్లు... కార్యదర్శిని నియోజింపజేసి.

బర్మా కిరణనాయిల్ కంపెనీ పనివాండ్రు సమ్మే

యూనాన్ గార్గాల్ లో కంపెనీ యేజిలరును, కార్మిక సంఘ... కార్యదర్శిని నియోజింపజేసి.

విరోధియును మోసము గావించినందుకు

శిక్షించబడుట

దొంగ బెట్టె వానిని మొసూర్ ప్యాంతు వారిని... విధివేసి.

ఆగ్ని ప్రమాదము

హుబ్లయిలో సోమవారమునాటి కరకురావడి... ప్రమాదము.

చీనా ప్రభుత్వమువారికి అధికారికముగా చాల ఎక్కు... కనుగొనబడి.

ప్రచారము నిమిత్తము అవసరమైనది.

హిందీ పరిక్షలు

ఒక సవరణ

ఈ నెం 12 వ తారీఖున అంధ్రప్రదేశ్ లో రాబోవు... హిందీ పరిక్షలకు సవరణలు...

హృషీకేశ కర్క, పరీక్షామంత్రి,

హిందీ పరీక్షా ఫలములు (11-వ, మార్చి నెం 1923)

హిందీ ప్రచారక్

(ఈరోజు హిందీ ప్రచారక్ విద్యాలయం)

1 వ, తరగతి: 1. కే. పి. కే. అర్జున్, 2. ఈ. ఆర్. శశీకాంత్... 2 వ, తరగతి: 1. కే. కేశవరావు...

ప్రవేశికా పరీక్ష

1 వ తరగతి: 19 చి. రమణమ్మ, జె. వి. కామప్ప... 2 వ తరగతి: 1. కే. కేశవరావు...

ప్రవేశికా పరీక్ష

1 వ, తరగతి: 4, 5, 9, 10, 18, 30, 41, 49, 75, 92, 216, 220, 280, 256, 251, 256, 257, 260... 2 వ, తరగతి: 2, 8, 4, 5, 9, 10, 12, 18, 30, 38, 42, 70, 71, 74, 79, 83, 89, 99, 101, 111.

ప్రవేశికా పరీక్ష

I వ, తరగతి: 4, 5, 9, 10, 18, 30, 41, 49, 75, 92, 216, 220, 280, 256, 251, 256, 257, 260... II వ, తరగతి: 1, 2, 8, 11, 16, 17, 19, 29, 31, 38, 38, 40, 42, 45, 68, 82, 86, 87, 92, 93, 97, 98, 99, 101, 128, 148, 150, 158, 159, 164, 165, 180, 181, 198, 197, 198, 206, 207, 209, 212, 214, 228, 226, 227, 228, 229, 231, 242, 244, 246, 248, 251.

255, 260, 263, 296, 326, 328, 332, 341, 347, 352, 358, 359, 363, 366, 380, 382, 389, 392.

8 వ తరగతి: 6, 7, 8, 13, 14, 20, 21, 25, 27, 44, 49, 50, 69, 71, 81, 88, 89, 91, 104, 105, 121, 129, 130, 181, 133, 137, 145, 148, 149, 153, 155, 157, 160, 161, 163, 168, 172, 173, 174, 175, 192, 194, 195, 200, 211, 217, 219, 234, 237, 242, 245, 251, 262, 264, 265, 287, 291, 283, 292, 300, 304, 308, 315, 319, 322, 323, 324, 325, 335, 337, 350, 374, 375, 391, 394, 395, 398, 400, 401, 402, 403, 414.

హృషీకేశ కర్క

హిందీ పరీక్షా మంత్రి.

చెన్నపురి బజారుధరలు

ఏప్రిల్ 27-వ తేది శుక్రవారము

(1) ధాన్యములు

Table with 4 columns: Commodity, Unit, Price, and Remarks. Includes items like rice, wheat, and oil.

(2) పప్పు ధాన్యములు

Table with 4 columns: Commodity, Unit, Price, and Remarks. Includes items like lentils and pulses.

(3) నూనె వస్తువులు

Table with 4 columns: Commodity, Unit, Price, and Remarks. Includes items like oil and ghee.

(4) చిల్లర వస్తువులు

Table with 4 columns: Commodity, Unit, Price, and Remarks. Includes items like sugar, salt, and other daily necessities.

(5) ఇనుము

Table with 4 columns: Commodity, Unit, Price, and Remarks. Includes items like iron and steel.

(6) లోహములు

Table with 4 columns: Commodity, Unit, Price, and Remarks. Includes items like copper, brass, and other metals.

(7) రంగులు అలిజరైను

Table with 4 columns: Commodity, Unit, Price, and Remarks. Includes items like dyes and pigments.

ప్రభుత్వము నిర్వహించుచున్న కార్యములలో... పాల్గొనినది.

హృషీకేశ కర్క... పరిక్షామంత్రి.

తావత్సరము మాహర్షినిపలు సంఘము
దిగవూనకై వినియోగించు ధనమును బ్రదాము.
భుక్తును క్రిందియకొనవలెనని గానోలు మీ రెల్లు
మాగా ధనమును వ్యయపరచుచుండెడి నెక్కటకీ
నవి తొలగించవలసినవి యనెకమాటంబు చెప్పె
మీచాడి యెంతయు వివాదమును జనింపజేయుచున్న
పాతకాలున్నను విద్యావ్యాపకము కొరతననేయు
జేకదావిద్యును నిర్వహించు యెక్కువగుచు
యొంటి పతనమందెరచుట ముఖమున విశేష విధ
ప్రావంబికజ్ఞానమును యెరుంగుచుండిన యొక్క
మును మామాటకు మీరేమి గానింబినో తెలియ
పతనమందెరచు విద్యాదేవత యొక్క గాహ్య
కొక్కకొదాని నిర్మాణము జడవతాకుంబుగా
నక పోవునా? కెని యాప్యములతో ప్రాప్తినము
కొకభాగమున కంతకును ప్రపంచవార్తల సంబంధజే
వీతము నొక్కదాని నిర్మాణింప మీకెట్లు మనసాన్ము
కేరియు తమ తిర్మానమును సాధకకామున కాల్చి
మునకు తీరిని యపకారమును జేయక పతనమందెరచు
కెంతయు గాక యని ప్రార్థించుచున్నాము.

ఆంధ్ర తాంజనము

శ్యామా నుందరము

ఒక చక్కని నవల
గ్రంథకర్త: ఒంతలి నత్యనాథము

ఇది నలువదేండ్లకు పూర్వ మాండ్రదేశమును కలవరపఱచిన

రంపయుద్ధము

నకు సంబంధించిన నవల. కథాసందర్భములు, వర్ణనలు, రంగములు, పాత్రలు హృద్యములై చిత్రము నాకర్షించును

డిమ్మి పైజా ౧౦౦ పేజీలు : వెల రూ 1-0-0

ఒకేసారి మొత్తముగ కొనువారలకు కమీషన్ నివ్వబడును

ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయము, తపాలాపెట్టె 212, మదరాసు

శ్యామా నుందరము

కావ్యరూ. ఆ. లక్ష్మీకవి బి. ఏ. ఎం. బి. & సి.

గారి పోషణ క్రింద నిర్వహింపబడుచున్న

ఆంధ్ర ఆయుర్వేదిక్ ఫర్మసి

లిమిటెడ్

శ్రేష్ఠ మైట్రియం, రహస్యము లేనట్టియు ఆయుర్వేదియు ముఖ్యము బోవధకాల యిది యొక్కటియే.

పావన, ప్రదీచితవైద్యవిధానములం దారి తేరిన మైట్రియం, వారిచే మిక్కిలి కాత్త్రసమృద్ధముగా అతిగా తయారుచేయబడిన బోవధములు అమితముగా మారతూ ఉన్నవి.

మైట్రియం వైద్య ఓషధులే ఉపయోగింపబడతూ ఉన్నవి. బోవధకాలయందు తయారగు ఫలవిధ గుణము వండుగాని, శ్రేష్ఠత్య ముందు గాని పు ఎంతమాత్రము తీసిపోవుటలేదు. కాని, లేక కలుకుబడియు, మర్యాదమైనను మానులోగాని యేజన్మిలకు దరఖాస్తులను కోరుతున్నాము.

నేజరు, 185 మాంట్యురోడ్డు, మద్రాసు.

రవ్వెద వైద్యసంగ్రహము

భవనీద్దమగు 600 చిత్రములను తెలుపు సద్బింధము దడగినది ఆంధ్రపత్రికయందగిన మందులు 15 1-4-0

వి. పి. 0-6-0

దర్శనము:— వ్యాకులను రాకుండా కాపాడటము చూపించును, తప్పుక వదున దగినది 15 0-6-0 వి. పి. 0-4-0

యుర్యేదచంద్రిక:— ఆరోగ్య, వైద్య, కారీర, నిధాన, కిక్కి, మొదలగునవి వ్రాయబడు వైద్యపుత్రక. ౧౦౦ పేజీలు చందా రూ 2-8-0

కొలనుందు కొరినవారికి 8-12-0 లకు పంపెదము గ్రంథముండలి, పెరిడేపి. (నెల్లూరు జిల్లా.

గుణములేనియెడల వైకము వాపసు

మాయొక్క బాప్టిక్ గారి రింగువరము లోపను యువ యోగింతుటకల్ల, చర్మవ్యాధులు, మేహ కారకపాదలు, యింకను అనేకచర్మ వ్యాధులు నివర్తియగును 5 నిమిషములలో గుణము యిచ్చును ధర రూ 1-5 0-10-0.

అన్నపూర్ణస్టాల్స్ పార్కుటవున్ మద్రాసు

ముఖ్యగవనింపు.

1920-వ సంవత్సరం ఆగస్టు నెల మొదటి తేదీ నుండి అన్ని ధరలు మార్పుబడినది.

The Zandu Pharmaceutical Works Ltd.,
Elphinstone Road, Bombay.

ఇప్పటి కాలము ననుసరించి మిక్కిలి సమృద్ధముగాను, తప్పుక గుణము నివృత్తును ఆయుర్వేద బోవధములను తయారు చేయుచున్నాము.

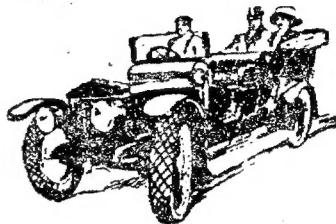
హిందూ దేశమునందు జరిగిన ఆయుర్వేద వస్తుప్రదర్శనము లన్నిటిలో బంగారు పతకములు బహుమతిగా నిచ్చియున్నారు.

వైకనిన విలాసమునకు వ్రాసినచో ధరల పట్టి పంపబడును.

జాండా పర్వ స్వాతికల్ వర్కు

ఆయుర్వేద యోవధముల జేయువారు (388) బొంబాయి నెం 13. ది ఆంధ్ర ఇండస్ట్రీయల్ ట్రేడింగు కంపెనీ, పోర్ట్ బ్లంట్టు: కాకాడ.

మాడరన్ మోటార్ పాఠశాల

రెండుమాసములలో మోటారుబండ్ల నడుపుటయు, ఏ భాగములు ఏయే పనులు చేయునో చున్నగు విషయముల నెల్లను నేర్పబడును. యితర విషయములకు వ్రాయుదు:— మాడరన్ మోటార్ పాఠశాల.

The Modern Motor Institute 1/22 Broadway, MADARS.

బహుమానము

వైద్య విద్య ఆయురారోగ్యైక్యత్యములకు మార్గదర్శి అన్ని భాషలలో దొరుకును.

రాజవైద్య నారాయణజీ కేశవజీ, (3198) 27, చిన్నబాదశాద్, మదరాసు.

మలయచందనము

గనేరియా అను తెగకొమ్మనకు తోకారము కట్టము లేదు. పిరికారితో కలిపి తేలు. ఎలుపు, తెలుపు, కచ్చు, అను మూడ విధముల గా కొరకొమ్మను 1-4-0 రూపలలో మార్చును. శ్రీలంకాకు వ్యాపారకు మన ఇది కాకాడము, (1251) ధర్మ 18 రూ 2-4-0 గంధర్వ ఫార్మసి, రాయవరం(గోదావరిజిల్లా).

రత్నపురుష లేహ్యం

గుణవ్యాధులకులను, అతిసంభోగమువలన, ఇతర కారణముల వలన, కలిగిన భుక్తనష్టమును పోషణచే బలముకలుగజేయును ఈ మాలికాయహిమ తెలియనివా గుండరు. విశేషించి వ్రాయ నక సరము లేదు. శే 1-5 రూ 8-4-0 లు.

శగరోగనివారిణి లేహ్యం

అన్ని విధములగు శగలను అదృశముగా కుదుర్చును శే రూ 1-8-0 కొనువారికి కేటలాగు 1-0-0 రూ

పట్టాభిరామ వైద్యశాల, రాయవరం, గోదావరిజిల్లా.

మంగలి కత్తులు

కత్తు తాళములు. అంధ్రసోదరులచే జేయబడినవి. ప్రార్థనాత్మకము. తెలుగు ధరల క్యాటలాగుకు వ్రాయుదు. వి. వెంకటేశ్వర్లు అండ్ కో లిమిటెడ్ కట్టర్లు అండ్ లాక్ జేకర్లు etc. తెల్లూరు. (గోదావరిజిల్లా) తెల్లూరులో అగ్రము: "ఇండస్ట్రీ" కెక్కారము.